

13e JAARGANG No. 28 — 22 SEPT. 1933

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 90.000 EXEMPLAREN

DE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTR.
N.Z. VOORBURG WAL 262
TEL. INT. 33170 GIRO 97946

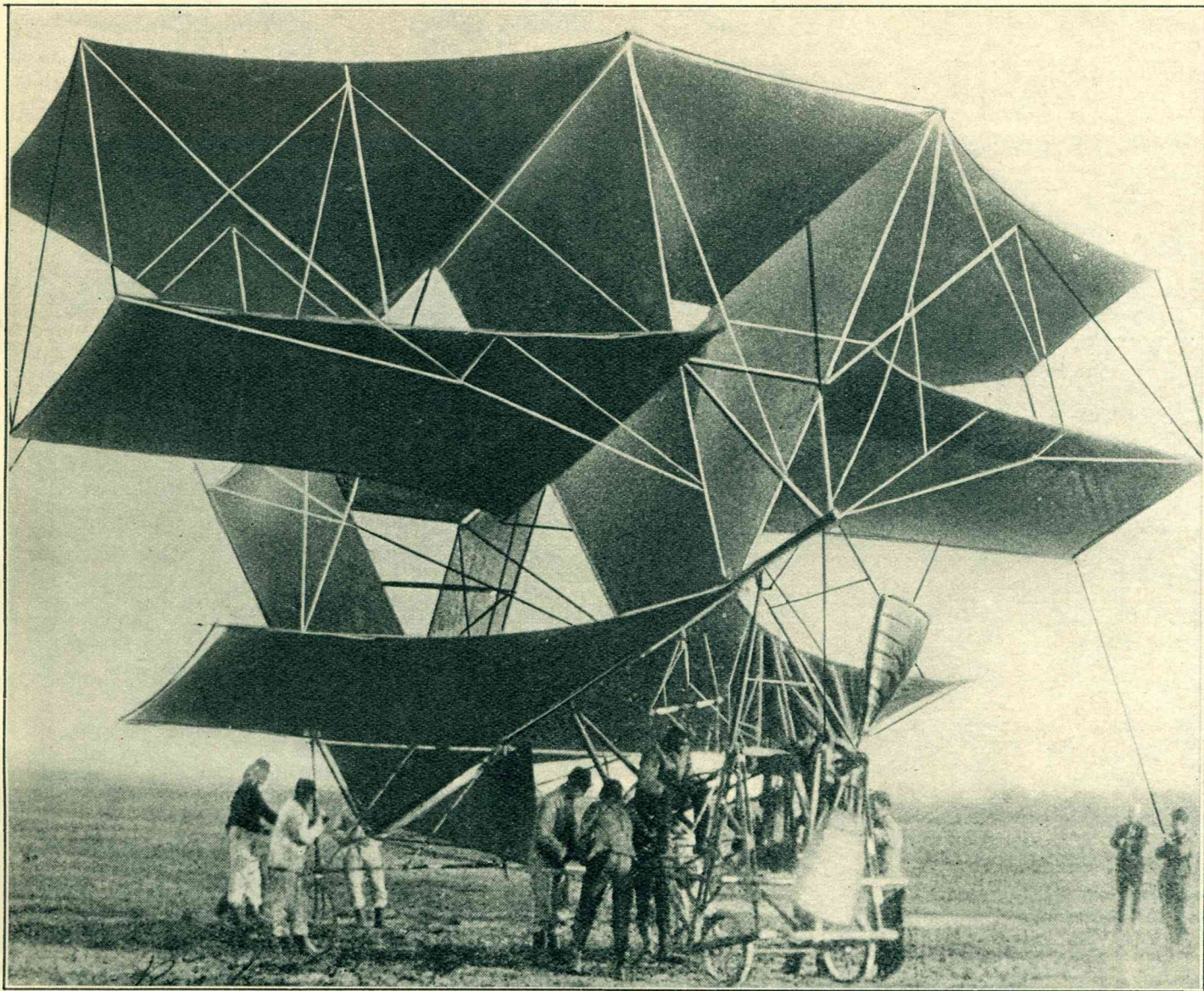

Kameraadschap.

(FOX FILM)

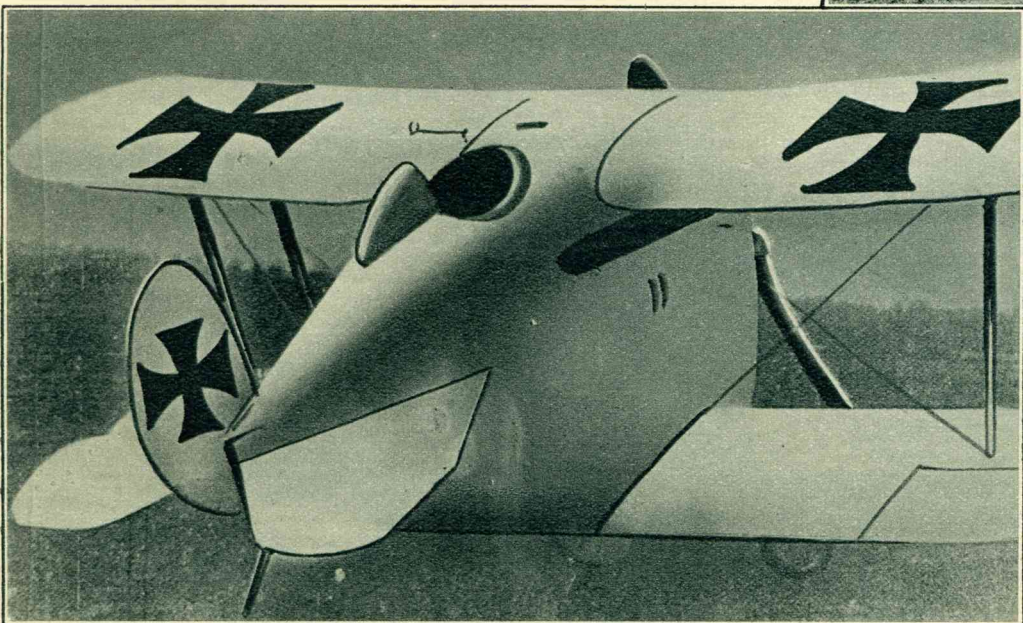
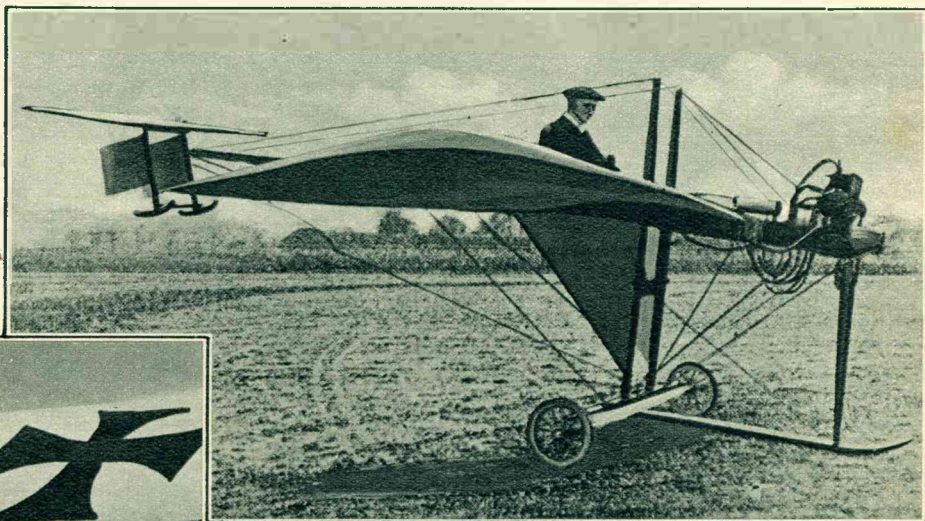

VLIEGTUIGEN, DIE

De Franchon Dorant bouwde in 1909 een driedekker, waarmee hij niets meer of minder beoogde dan den oceaan over te vliegen. Het groot aantal draagvlakken zou het gevaarte gemakkelijk doen stijgen, meende de uitvinder. Bij de eerste „proefvlucht” kwam het gevaarte echter niet eens van den grond, maar brak middendoor.

In 1910 bouwde de Franchon Kaufmann een toestel, uitgerust met 24 P.K. motor, dat door zijn vorm aan onze huidige machines doet denken. Het vliegtuig bracht het nooit tot een opstijging.

werd niet alleen door technici gewerkt aan het moderne motorvliegtuig, ook tal van leeken en dilettanten voelden zich geroepen hun krachten te geven aan de groote idee van de verovering der luchten. Het waren lieden, ongetwijfeld vol aanleg en fantasie, maar vaak zonder veel technische scholing, zonder vakkennis. Zij begonnen hun werk op valsche grondslagen en met onjuiste berekeningen. Men mag echter gerust aannemen, dat van de talrijke mislukte

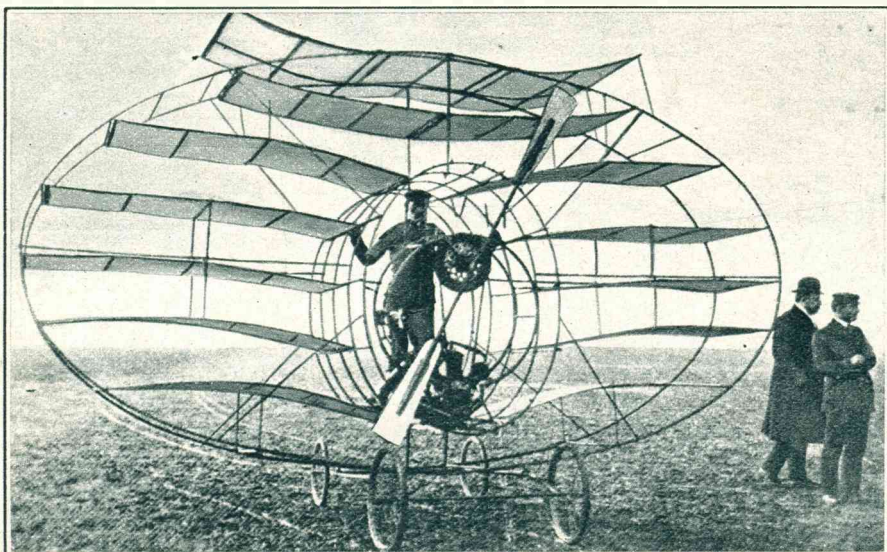
In 1905 bouwde de Duitscher Dornier een machine, waarmee buitengewoon handig gemanoeuvreed kon worden. De vorm was echter te ineengedrongen en na een vlucht liet de ondoelmatigheid van het toestel geen twijfel meer over.

Eeuwenlang hield de vraag, of het den menschen vergund zou zijn zich van de aarde te verheffen en het lucht-ruim te doorzweven, de gedachten der uitvinders bezig. Nadat men er in de zeventiende eeuw in geslaagd was den luchtballon te construeeren en daarmee opstijgingen te doen, werd verder gewerkt aan den bouw van het *bestuurbare* vliegtuig, dat den mensch zou gehoorzamen en hem naar alle windstreken en naar de verste hoeken der aarde zou brengen. Daarbij bleef de vogelvorm altijd het ideaal bij uitnemendheid. Hij gold als het door de natuur gegeven voorbeeld; de vliegende draak, fantasieën der oudheid, geraakten op den achtergrond. In 1903 wisten de Engelsche gebroeders Wright het eerste vliegtuig met motor te vervaardigen en sindsdien bleef men aan het verbeteren, tot ten slotte het vliegtuigtype ontstond, dat ons thans allen bekend is. Nog is het einde van de technische volmakingen niet in zicht, gelijk de bouw van de nieuwe machines voor Holland-Indië vluchten wel bewijst.

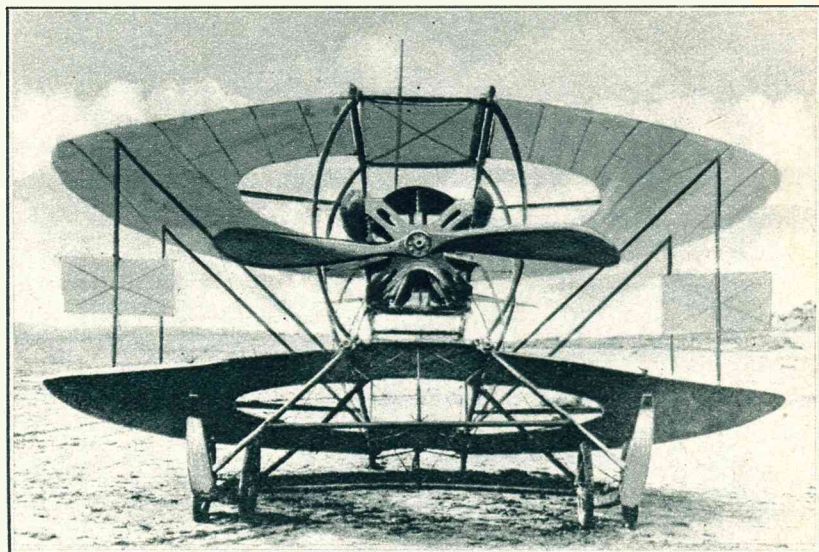
Maar in de eerste jaren van de twintigste eeuw

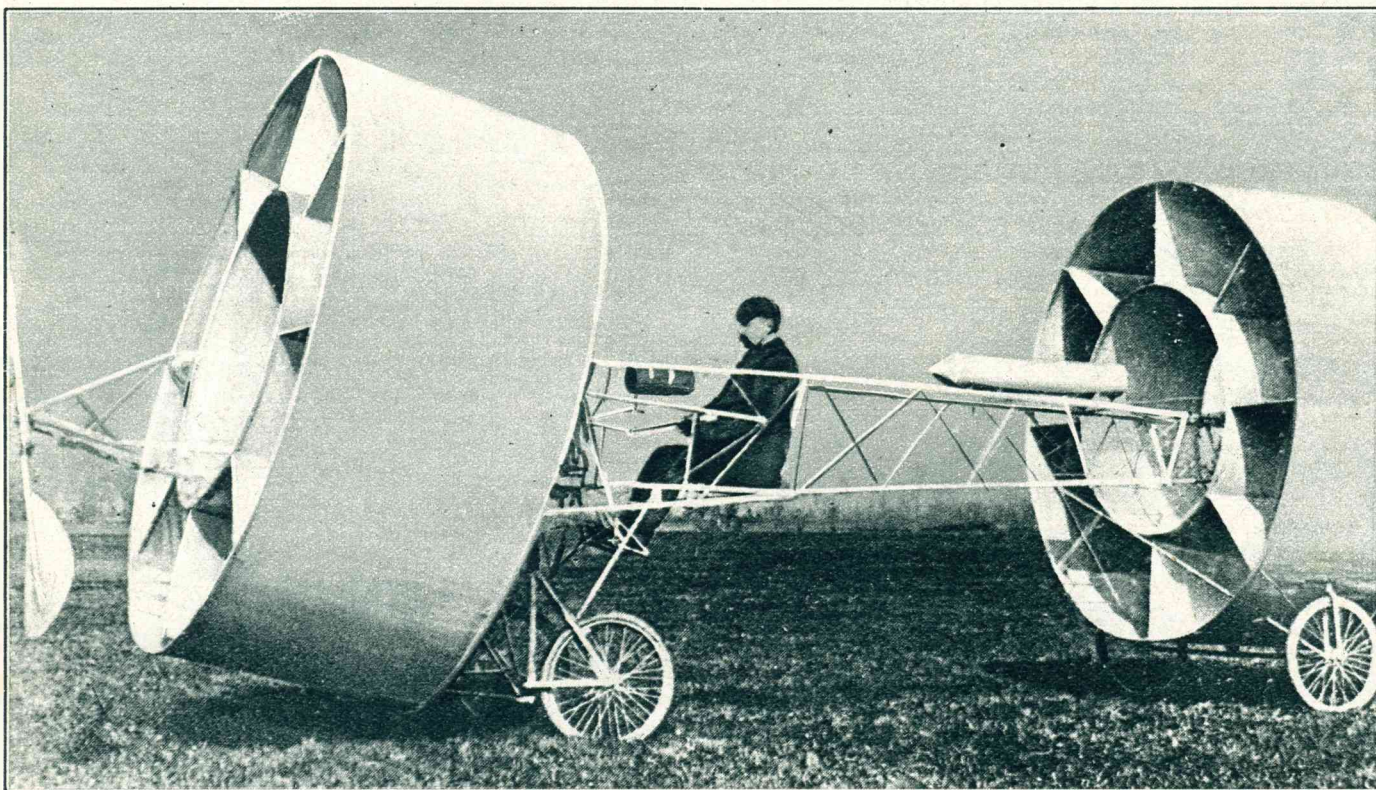
NOOIT OPSTEGEN

De constructeur Equerilley verbaasde zich, dat hij dit spinnweb met propeller niet de lucht in kon krijgen. (1907).

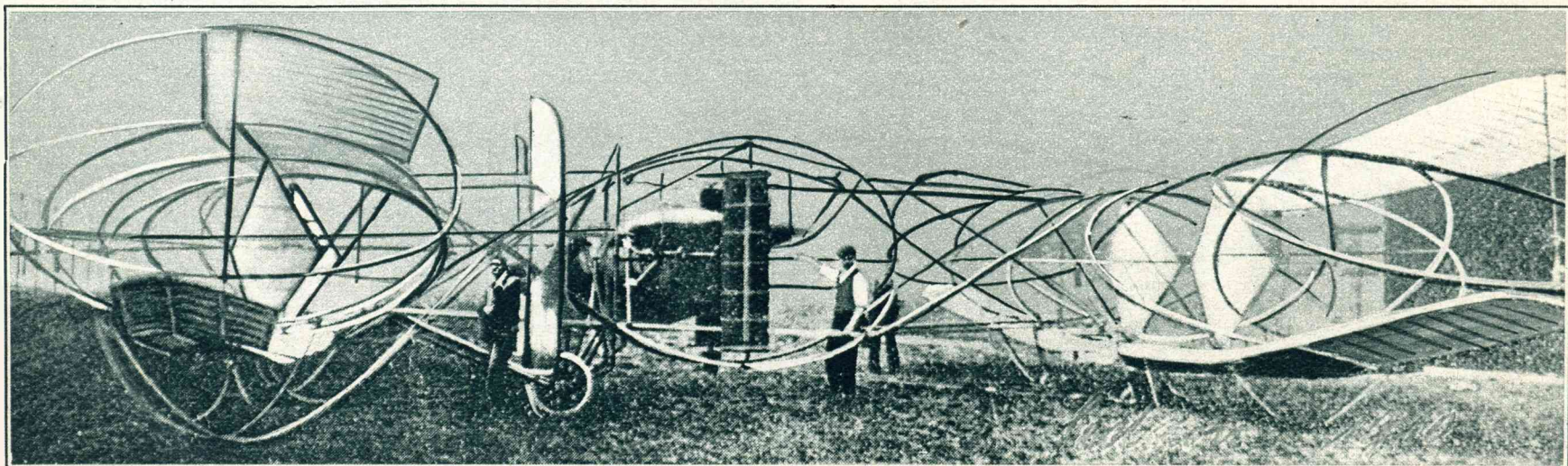
Tilghman Richards Annular bouwde een tweedekker, die tengevolge van den eigenaardigen vleugelbouw eveneens gedoemd was op den beganen grond te blijven.

Givaudon, eveneens een Franschman, bouwde de zitplaats van den piloot tusschen twee instrumenten, die veel op trommels leken. De machine roffelde goed, maar de uitvinder steeg niet op.

proeven door dit onbekende en ongeëerde legioen uitvinders genomen, de technici profijt hebben getrokken. Zij deden hun voordeel met de fouten van anderen, die zonder kans op succes, zonder begeerte naar roem, voortwerkten aan de verwezenlijking van 't ideaal: de mensch vliegt. In die jaren ontstond een groot aantal fantastische machines, waarvan het meerendeel het zelfs nooit tot een opstijging bracht. De modellen wekken nu wellicht een glimlach op het gelaat van den modernen mensch, maar twintig à dertig jaar geleden, hadden zij de belangstelling van de heele wereld. Hun uitvinders geloofden met 'n vaste overtuiging in de mogelijkheden van hun machine, niet vermoedende, dat en hun vindingen en zelfs hun namen verloren zouden gaan.

Seddon, een Engelschman, bouwde in 1908 dit gevaarte, dat meer op de ruïne van een vliegtuig, dan op 'n startklare machine lijkt.

NIEUWS UIT AMSTERDAM

Dr. F. M. Wibaut, als toeschouwer bij de demonstraties op 't IJscubterrein.

De socialistische jeugdereenigingen demonstreerden j.l. Zondag in de hoofdstad. Op het IJscubterrein werden door de leiders redevoeringen gehouden. Ook werd een bewegingskoor opgevoerd, waarvan hier een geslaagde opname.

In het Koloniaal Museum werd een groote dahliatentoonstelling gehouden ter gelegenheid van het zestigjarig jubileum van de Kon. Ned. Mij voor Tuinbouw en Plantkunde en van haar Amsterdamsche afdeeling.

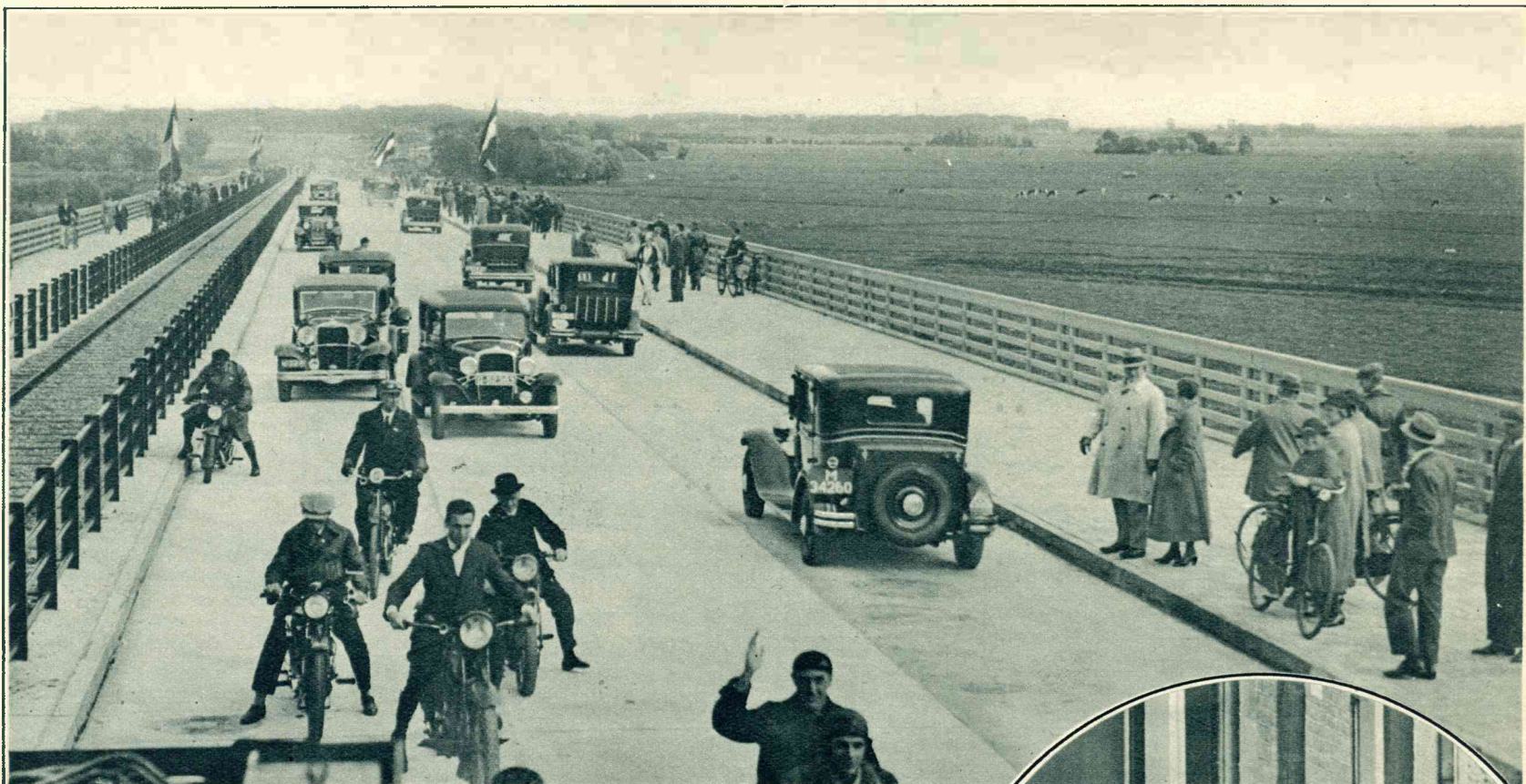

De leden van de afdeeling Amsterdam van het Ned. Meisjes Gilde legden hun verkeersexamen af.

Het Ned. Israël. Oudeliengesticht aan de Keizersgracht bestaat 100 jaar. Een drietal toredren Joodsche vrouwtjes.

De Mervedebrug werd met eenige plechtigheid geopend. Het verkeer over de nieuwe verbinding was aanstands zeer druk

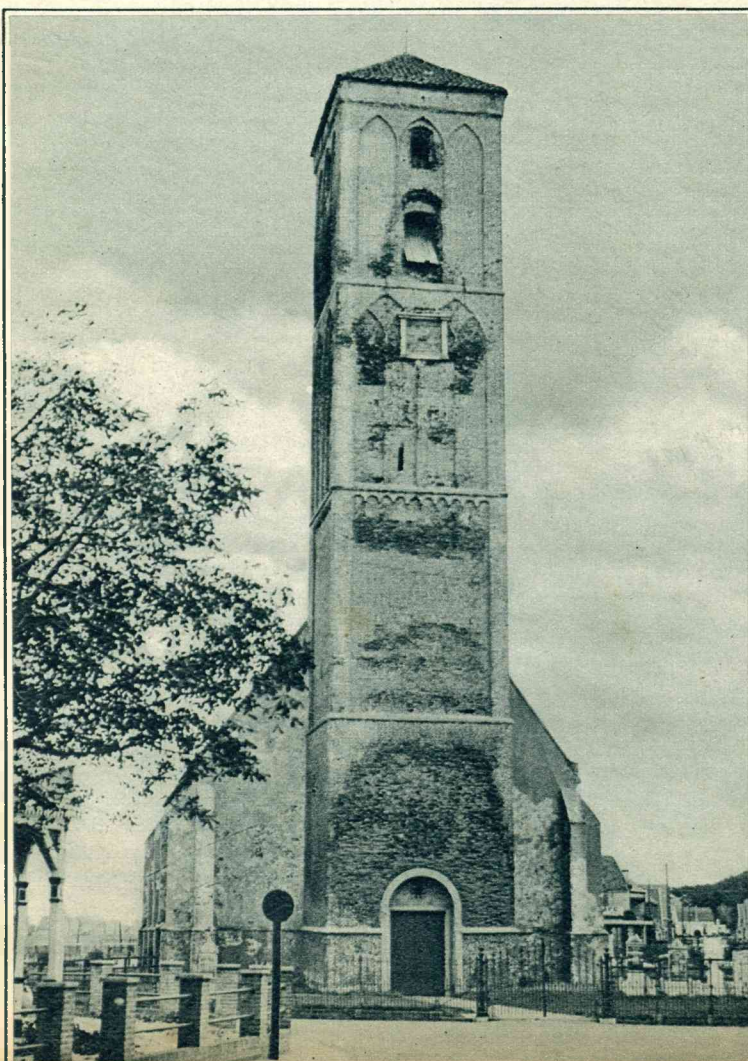
Burgemeester de Raadt van Muiden mocht 't Burgerziekenhuis verlaten, waar hij was opgenomen na den aanslag op zijn leven in de raadszaal aldaar gepleegd.

De harddraverijen te Beverwijk werden afgemisseld door struisvogeldraverijen, welke zeer in den smaak van 't publiek vielen.

De toren van de Ned. Herv. Kerk te Wijk aan Zee verkeert dermate in een bouwvalligen toestand, dat de diensten niet meer in het kerkgebouw kunnen worden gehouden. Genaar van instorting is niet denkbeeldig.

UIT DE PROVINCIE

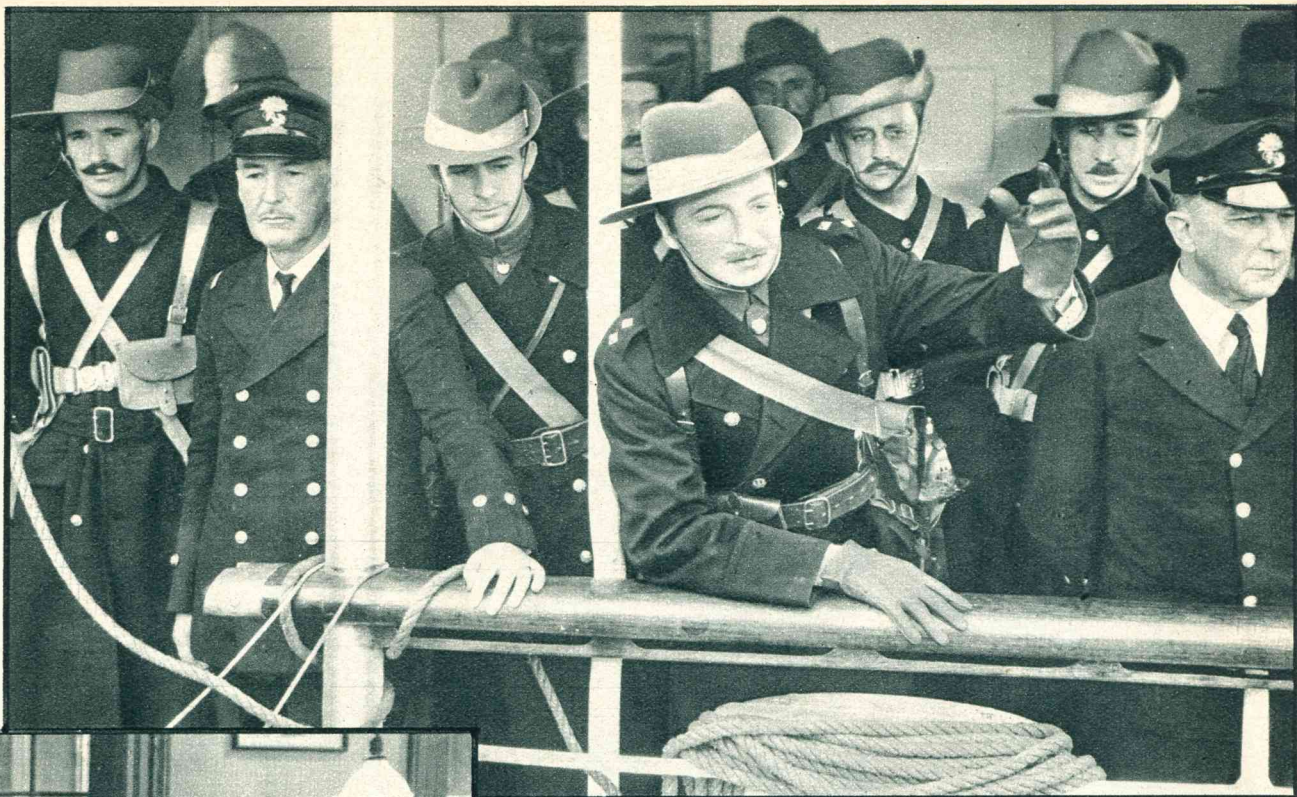
Dr. C. P. Gunning metselde den eersten steen voor de jeugdherberg „De Zevensprong” te Petten.

Cavalcade is een film, welker geschiedenis aanvangt omstreeks het jaar 1900 en eindigt eenige jaren na den grooten wereldoorlog. Behoudens de groote gebeurtenissen, welke in dat tijdsverloop plaats vinden, zijn meer in het bijzonder de wederwaardigheden van een Engelsche society-familie weergegeven. De man (Clive Brook) is pas getrouwd en leeft met zijn jonge vrouw (Diana Wynyard) in volkomen geluk, tot eerstgenoemde wordt opgeroepen om te strijden in den bekenden Boerenoorlog. De vrouw blijft met haar beide kinderen achter en leeft in hoop

De vader (Clive Brook) wuift zijn vrouw vaarwel, bij zijn vertrek naar Transvaal.

De vader, in den wereldoorlog opgeklommen tot kolonel, ontmoet voor de laatste maal zijn zoon, die op het punt staat, naar het front te vertrekken, waarvan hij niet meerkeert.

CAVALCADE

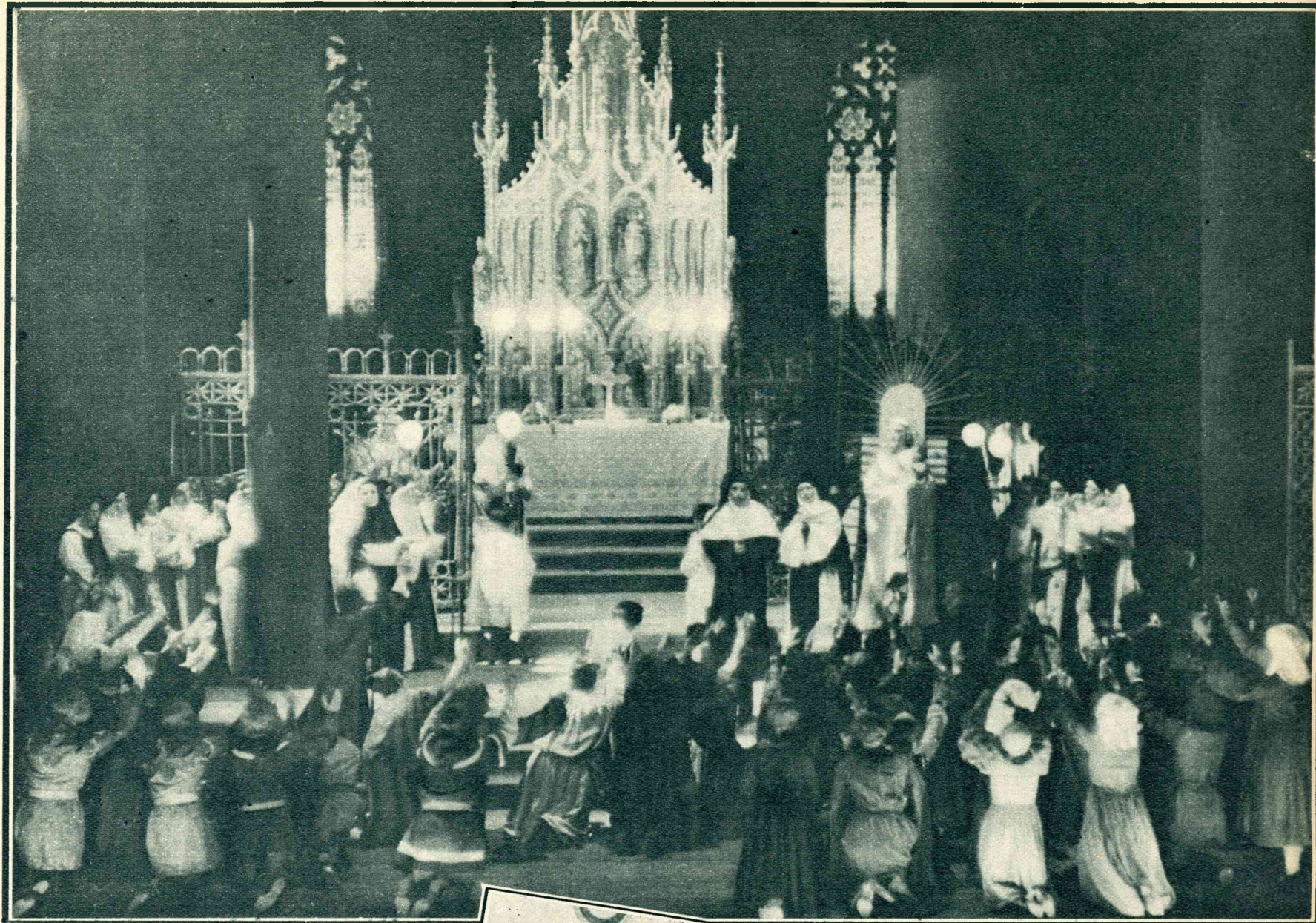

Diana Wynyard als de vrouw, die ondanks haar weelde in verdriet en zorgen oud geworden is.

Een bad-plaatstafereel uit 't begin van de twintigste eeuw.

en vrees. Als hij eindelijk met zijn knecht behouden wekeert, gaat 't leven weer zijn gewonen gang met vele genoeglijke, doch ook onaangename voorvallen. Zij verliezen een hunner kinderen, die met de Titanic zijn huwelijksreis ging maken. Dan breekt de groote wereldoorlog uit en evenals eertijds de vader moet ook hun nog eenig overgebleven zoon opkomen en sneuvelt. Na jaren worden de beide, nu oud geworden menschen zich bewust, dat zij nu, evenals aan het begin van hun huwelijk, alleen staan met hun groote liefde. De film, die soms heel erg in details afdaalt, heeft verschillende zeer groote momenten, die 't geheel tot een indrukwekkend epos maken, dat velen kan en zal ontroeren. De Fox Film beschouwt haar dan ook als de voornaamste film harer productie.

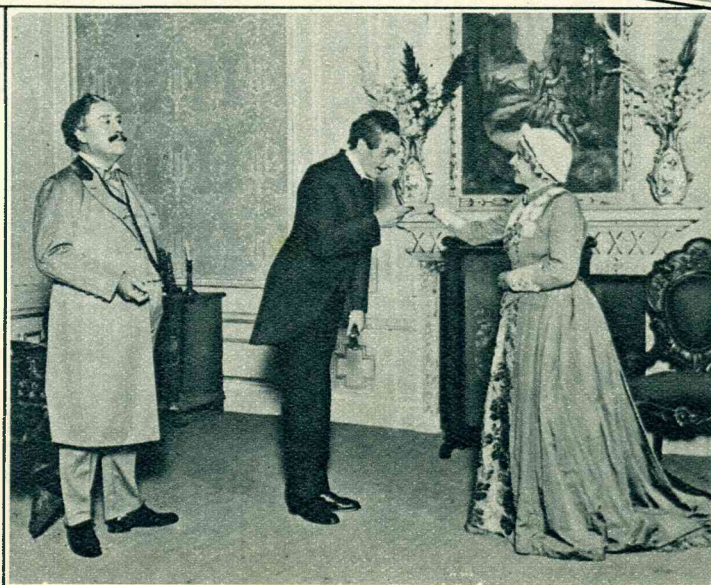
Het Groot-Nederlandsch Tooneel gaf in Carré de première van het mysteriespel „Het Mirakel”, door Max Rheinhardt. Een tafereel in de kathedraal.

Met ensemble Saalborn bracht de eerste vertooningen van het Nederlandsche tooneelstuk „Moeder worden,” door Leni Brand (Jan C. de Vos en Carla de Raet).

Het Tooneelseizoen geopend

De inzet van het Amsterdamsche tooneelseizoen was een hulding van den acteur Daan van Ollefen Sr. die zijn 60-jarig tooneel-jubiläum herdacht met de opvoering in den Stadschouwburg van „De erfgenen van Rabourdin”. Na afloop der voorstelling werd de jubilaris hartelijk gehuldigd.

Het Nieuwe Schouwtooneel opende te Haarlem het seizoen met een opvoering van „Mijlpalen”. Een scène met Ko van Dijk, Ed. Palmers en Mevrouw Royaards-Sandberg

Parijs: Place de l'Opéra.

De Man achter de schermen

De mond van den Clock Tower, de beroemde Big Ben, zond elf heldere slagen over den omtrek uit, toen Dick Walcot uit een lichte sluimering ontwaakte. In huis was alles stil, het personeel had zich reeds ter ruste begeven en sir Webber was nog aan het werk in de bibliotheek.

Met een onbehaaglijk gevoel van onrust liep Dick naar de trap. Sinds 's middags vier uur had sir Webber taal noch teken van leven gegeven. Onmiddellijk na zijn terugkeer van de beurs was de bankier naar boven gegaan, na order te hebben gegeven hem niet te storen. Dat was niets bijzonders, sir Webber werkte wel vaker in de bibliotheek. Vreemd was het echter, dat hij in die zeven uren zelfs niet eenmaal gescheld had.

Dick keerde terug naar de keuken. Met groeiend ongeduld bleef hij wachten, een half uur, een uur, twee uur lang. De Big Ben sloeg eindelijk half twee, toen hij vastbesloten opstond. Geruischloos sloop hij de trap op. Er kwam niet het minste geluid uit de bibliotheek. Hij kuchte eens om de aandacht te trekken, maar alles bleef daarbinnen stil.

Dick liep door naar de slaapkamer. De deur stond open en het bed was nog niet aangeroerd. Nu werkelijk ongerust geworden, klopte hij aan de deur van de bibliotheek. Niemand gaf antwoord en zachtjes trad hij binnen. Het licht brandde en reeds bij den eersten oogopslag ontstelde hij. Sir Webber zat met groote, glazige oogen achter zijn schrijftafel, met de handen onder het hoofd en den blik recht op de deur gericht.

„Sir... Sir...” stamelde Dick angstig.

Er kwam geen antwoord, zelfs geen beweging verried dat de bankier hem gehoord had. Dick liep met knikkende knieën op de schrijftafel toe. Boeken en waardepapieren waren kriskras door elkan- der geworpen en terzijde lagen een paar bankbil- jetten van honderd pond. Dick overwon zijn schroom en raakte den bankier even aan. Zijn hand was koud en stijf, zoodat Dick verschrikt terugdeinsde. Het volgende oogenblik snelde hij de trap af naar de telefoon.

Lady Webber was 's morgens met haar kamenier naar Bad Bournemouth vertrokken. Het was zijn plicht allereerst haar te waarschuwen. In weinige minuten tijds had hij verbinding met haar hotel- kamer.

„Mylady... mylady... u moet niet schrik- ken...” stamelde Dick. „Sir Webber is ziek... neen, ik geloof... Hij is dood, mylady...”

Er klonk een gil aan de andere zijde van de lijn. En mylady's heesche stem verried haar schrik en vertwijfeling. „Dood... dood... dat kan niet! Zeg dat het niet waar is, Dick... Het is onmogelijk, onmogelijk...”

Nu het noodlottige nieuws er uit was, kreeg Dick zijn zelfbeheersching terug. „Het is de waarheid, mylady,” antwoordde hij medelijdend. „Sir Webber begaf zich om vier uur naar de bibliotheek en om half twee vond ik hem dood voor de schrijftafel. Hij is reeds koud en stijf...”

Er klonk opnieuw een gil en daarop een hijgende ademhaling en een gebroken stem: „Waarschuw onmiddellijk dokter Aldwych, Dick. En vraag hem of hij op me wil wachten, ik keer direct naar de City terug.”

Tien minuten later kwam dokter Aldwych voor.

Het eerste vluchtige onderzoek stelde Dick vol- komen in het gelijk. Sir Webber was dood en hij moest reeds uren geleden overleden zijn. De dokter gaf den beiden bedienden last den doode te ontkleeden. Er vertoonden zich blauw- en roodomkranste doods- vlekken op de huid. De oogappels waren week en mat en het geheele lichaam was stijf. Nergens ver- toonde zich een spoor van een wond of van uiter- lijk geweld en dus moest de bankier minstens zes uur geleden reeds door een hartverlamming ge- troffen zijn.

De dood van den bankier verwekte den volgen- den dag de grootste ontsteltenis in de City. Sir Webber was als promotor van het Missouri-Gold-

DOOR

MORTIMER HEURTER

Syndicaat een persoon van aanzien en gewicht in de geldwereld en als bankier genoot hij het grootste vertrouwen van het publiek. De deelneming met de nog jonge weduwe was algemeen en honderden vrienden, behoorend tot de opperten, deden het stoffelijk overschot van den bankier uitgeleide naar het kleine dorpje Wlaysiaury bij Windsor, waar hij volgens zijn laatste wilsbeschikking begraven wenschte te worden.

Lady Webber vertrok onmiddellijk na de be- grafenis naar haar eigen villa in Egham. Het per- soneel werd ontslagen en zij trok zich geheel uit de society terug. Haar zakelijke en financieele belan- gen droeg zij over aan de sollicitors Pogers en Bur- ham.

Drie weken nadat sir Webber den laatsten gang naar zijn geboortedorp had gemaakt, werden de commissarissen van het Missouri-Gold-Syndicaat met den grootsten spoed ten kantore van Pogers en Burham ontboden. Zij troffen er, behalve de beide sollicitors, ook den president-commissaris van het Syndicaat aan, die voorloopig met de directie was belast. De heeren waren somber gestemd en toen allen aanwezig waren, gingen zij onmiddellijk tot opening van zaken over. Mr. Pogers had het woord.

„Het spijt me dat ik u deelgenoot moet maken van een ontstellende ontdekking,” begon hij met een onaandoenlijk officieel gelaat. „Wij hebben de zaken van wijlen sir Webber van den grond af nagegaan en zijn tot de bevinding gekomen dat hij doodarm gestorven is.”

„Als ik zeg doodarm, bedoel ik daarmee dat de particuliere bezittingen van wijlen sir Webber zijn schulden ongeveer dekken,” ging mr. Pogers voort. „Dezen schuldeisers wordt dus niets te kort ge- daan. Maar de aandeelhouders van het Missouri- Gold-Syndicaat zijn ernstig gedupeerd. Alle finan- cieel bezit, de beleggingen inclus, blijken verdwe- nen te zijn.”

Een der commissarissen sprong ontsteld op. „Ver- dwenen? Maar dat is onmogelijk, sir! De laatste balans...”

Mr. Pogers onderbrak hem met een handgebaar. „De balansen blijken al jarenlang vervalscht te zijn. De goudwinning aan den Missouri is een volslagen fiasco geweest. En toch heeft de overleden bankier nog hooge dividenden uitgekeerd. Maar die werden betaald van het stamkapitaal, inderdaad is er nimmer een penny winst gemaakt.”

Uit't accountantsonderzoek is afdoende gebleken, dat de algemeen geachte sir Webber een doodge- wone schurk, een unfaire oplichter was.”

Mr. Pogers keek even den kring rond. „Om recht- vaardig te zijn moet ik erbij voegen, dat ons is ge- bleken dat het Syndicaat met eerlijke bedoelingen is opgezet, in de eerste twee jaren was alles perfect in orde. Toen echter de verwachte resultaten uit- bleven, is de bankier met het geld van het Syn- dicaat gaan speculeeren. Dit is hem noodlottig geworden, de krach aan de New Yorksche effecten- beurs van dezen zomer heeft ook hem meegesleept.”

„En dus is het geheele aandeelhouderskapitaal verloren?” informeerde een der heeren met schorre stem.

„Zoo goed als geheel verloren,” verbeterde mr. Pogers. „Het Syndicaat beschikt alleen nog over den grond aan den Missouri en over de werktuigen en kantoren daarginds. De boekwaarde ervan be- draagt ongeveer twintig procent van het kapitaal. Als die bezittingen echter gerealiseerd moeten worden, zullen ze ternauwernood de helft op- brengen...”

Sir Cobham, een der grootste aandeelhouders, vond eindelijk den moed het zwijgen te verbreken. „We staan voor een financieel schandaal, heeren,” begon hij zuchtend. „De publieke opinie zal niet zoo malsch over ons oordeelen. Vooral nu blijkt dat het geleden verlies in de toekomst niet kan worden goedgeemaakt.”

„Dat is absoluut uitgesloten,” viel mr. Pogers in. „Het Syndicaat heeft geen toekomst meer en het heeft er ook nooit een gehad. In al die jaren zijn er ternauwernood zes of acht onces goud gevonden. Het beste is den heelen boel te liquideeren.”

Een der heeren keek driftig op. „Er is absoluut niets meer te verhalen op de bezittingen van dien oplichter?” vroeg hij nijdig.

Mr. Pogers schudde het hoofd. „Absoluut niets, sir. De villa in Egham behoort aan lady Webber, evenals het meubilair. En al hadden we het recht er beslag op te leggen, dan zouden de aandelen met de opbrengst van den verkoop voor hoogstens een paar shilling gedekt zijn.”

„Is lady Webber reeds bekend met de cata- strophe?”

„Ja, we hebben haar gisteren op de hoogte ge- bracht. Zij kon het aanvankelijk niet gelooven. Doch toen wij het accountantsrapport toonden, twijfelde zij niet meer. Het was een zeer pijnlijk onderhoud; de arme vrouw was wanhopig en de zekerheid dat haar man een gewone dief en oplicht- ter was geweest, trof haar zoo diep, dat wij innig medelijden met haar kregen.”

Sir Cobham keek even op. „Blijft mylady on- verzorgd achter?” informeerde hij terloops.

Mr. Pogers schudde ontkennend het hoofd. „Neen, sir Webber had een levensverzekering loopen bij de Lloyds, ten bedrage van vijftigduizend pond. Dank zij dit k. pitaal, kan mylady onbezorgd de toekomst tegemoet zien.”

„Een enorm bedrag. Webber schijnt een voor- gevoel te hebben gehad van den ruineuzen boedel dien hij naliet,” viel sir Cobham sarcastisch uit.

Niemand gaf hem antwoord en driftig ging hij voort: „Dus we zijn slachtoffers geworden van een zwendelaar! 't Is fraai! Heeft Checquers er daarginds aan den Missouri misschien ook de hand nog in gehad?”

„Neen!” antwoordde Pogers beslist. „De be- drijfsleiding was absoluut betrouwbaar. Er wordt daar dag en nacht gewerkt en hoewel Checquers heeft begrepen dat de boel een fiasco moest worden, heeft hij toch zijn best gedaan om ervan te maken wat ervan gemaakt kon worden. Zijn uitvoerige rapporten bewijzen het. Neen, de zwen- del zit alleen in de boeken en balansen van het Syndicaat en het is Webber meesterlijk gelukt dat te verdoezelen.”

Mr. Pogers nam de accountantsrapporten ter hand. Tot in finesses legde hij den stand van zaken bloot. Het liet geen twijfel of het Syndicaat was totaal geruïneerd, er stond geen andere weg meer open dan te liquideeren. Zijn gevoelen werd door de anderen gedeeld en na ampele bespreking besloten de commissarissen, een voorstel in dien geest aan de aandeelhouders voor te leggen.

* * *

De Londensche beurs reageerde op het Webber- schandaal met ongekende hevigheid. Het ver- trouwen van het beleggend publiek was diep ge- schokt en alle koersen liepen scherp terug. De aan- deelen Gold-syndicaat daalden met tientallen punten tegelijk. Dien eersten dag, toen het schan- daal nog niet algemeen bekend was, sloot de no- teering met 90.

Den daaropvolgenden dag werd het enorme kantoor van het Syndicaat bestormd door de ge- dupeerde aandeelhouders. Zij eischten volledige openlegging van zaken en slechts met moeite lukte het de politie, de opgewonden menigte tot bedaren te brengen. Er lekte echter zooveel uit van het volslagen fiasco van de zwendelaire, dat de aandelen 's middags bij de opening der

beurs met honderdtallen tegelijk op de markt werden geworpen.

Om drie uur noteerden zij nog 70. Er was echter absoluut geen vraag, waarop zij in het eerstvolgend uur terugliepen tot 22. En tegen het sluiten van de beurs was de slotkoers nog maar 8.

Toen, op het allerlaatste oogenblik voor de beurs haar deuren sloot, verscheen mr. Spencer op het tooneel. Hij was commissaris in effecten, volkomen betrouwbaar en aan de beurs als kind in huis. Hij was de eenige die zich nog interesseerde voor aandeelen Missouri-Gold-Syndicaat....

Mr. Spencer kocht de aandeelen bij tientallen tegelijk. Zij liepen diens gevolg op tot 8¼, 8½ en 9 punten. Dat had echter absoluut geen invloed op mr. Spencer's kooplust. Bij het sluiten der beurs had hij alle aangeboden aandeelen opgekocht. Het verbazingwekkend gerucht liep van mond tot mond: „Spencer, die voorzichtige oude vos, koopt Gold-Syndicaat”....

Den volgenden dag herhaalde zich hetzelfde spelletje. Spencer kocht aan den koers die gevraagd werd, doch meer dan 10 betaalde hij niet. Zijn vrienden verklaarden hem voor gek en een enkele meende hem te moeten waarschuwen.

„Spencer, je ruïneert je. Gold-Syndicaat is scheurpapier, morgen of overmorgen worden de aandeelen als waardeloos uit de noteering geschrapt.”

De commissionair lachte. „Maak je niet ongerust, old boy, er zit geen cent van mezelf in die affaire. Ik koop voor een ander.”

De zaak was hiermee opgehelderd, maar de nieuwsgierigheid werd er door aangewakkerd. „Wie is de gek, die tien pond betaalt voor de handtekening van een oplichter?” vroeg mr. Pogers, die het verloop der koersen met belangstelling volgde.

Spencer haalde de schouders op. „Ik weet er evenveel van als u, mister Pogers. Ik kreeg telefonisch opdracht alle aangeboden aandeelen op te kopen en daarvoor werd me een crediet geopend bij Lloyds. De koper is me onbekend, de man blijft achter de schermen. Maar het geld is in ieder geval safe.”

Drie weken nadat het Webber-schandaal bekend was geworden en terwijl volop voorbereidingen werden getroffen voor de liquidatie van het Syndicaat, ontving de president-commissaris een telegram van Checquers, den bedrijfsleider van de goudvelden. Het was gesteld in code-schrift, waarvan de sleutel alleen bekend was aan Checquers, Webber en den president-commissaris. De inhoud bracht een geweldige sensatie teweeg.

„Hedenmorgen werd nabij put 13 een goudader ontdekt van ongekenden rijkdom stop. Heb onmiddellijk voorbereidingen getroffen voor de winning stop. Beschikbare arbeidskrachten ontoereikend, verzoeken machtiging Indianen aan te nemen stop. Zal het hoofdkantoor telegrafisch op de hoogte houden stop. Checquers.”

Sir Durham was aanvankelijk overtuigd, dat hij met een mystificatie te doen had. De Missouri-velden hadden in vier jaren tijd nog geen kilo goud opgeleverd. En nu het heele Syndicaat als een kaartenhuis ineengezakt was, kwam dat idiote telegram....

De president kwam echter spoedig op zijn meening terug. De vondsten — al waren het dan ook maar een paar onces geweest — hadden overtuigend bewezen, dat er goud aan den Missouri aanwezig was. Was het zoo onaannemelijk, dat men tot nu toe op een verkeerde plaats gezocht had? Er was Checquers niet absoluut betrouwbaar? Aan een vervalsching behoefde niet te worden gedacht; behalve de overleden bankier, waren slechts de bedrijfsleider en hij zelf met het codegeheim bekend.

Sir Durham ging echter spoedig over een nacht ijs. Hij hield het bericht zorgvuldig geheim en verzond eveneens een codetelegram.

„Checquers, Missouri-Gold-Syndicaat, Missouri U.S.A. stop. Verzoek uitgebreide inlichtingen stop Durham.”

Vol koortsachtig ongeduld wachtte hij het antwoord af. Het kwam nog denzelfden dag en liet niet den minsten twijfel bij hem achter, of Checquers had inderdaad een goudveld ontdekt van enormen rijkdom. Eerst nu was hij gerustgesteld, niemand anders dan Checquers had zijn telegram kunnen ontcijferen.

Sir Durham beaamde nog in den laten

avond met de andere commissarissen. Het onverwachte bericht sloeg in als de bliksem en lekte onmiddellijk uit, toen de aandeelhouders bijeen werden geroepen. De beleggers, die hun aandeelen voor een appel en een ei van de hand hadden gedaan, waren razend van woede. Men hield het heele Webber-schandaal voor een beurstruc, waarbij de speculanten zelfs niet geschroomd hadden een doode te belasteren.

Op de beurs heerschte 's middags een zenuwachtige stemming. Het bestuur van het Syndicaat had bekend gemaakt, dat de liquidatie zou worden stopgezet en dat er nieuw geld zou worden geleend, om de exploitatie voort te zetten. Bij alle besprekingen verscheen Spencer als stroomaan van den onbekenden man achter de schermen. Het groot aantal aandeelen, dat hij achter zich had, maakte hem tot een man van gewicht. Niemand echter verheugde zich in zooveel belangstelling als de onbekende achter de schermen. Het liet zich aanzien, dat de man een fortuin had verdiend aan zijn roekeloze speculatie.

Op het kantoor van het Syndicaat heerschte inmiddels een koortsachtige opwinding. De dagelijksche telegrammen van Checquers voorspelden een éclatant succes. Het Syndicaat gaf eenige bulletins uit, die ten doel hadden het geschokte vertrouwen van het publiek opnieuw te winnen. Die propaganda bereikte volkomen haar doel. De nieuwe aandeelen van het Syndicaat gingen tamelijk vlug van de hand en toen Checquers twee weken later telegrafeerde, dat het eerste goud gedolven was, steeg de koers onmiddellijk tot 106.

Een dag later verscheen Spencer weer op het tooneel. Thans echter om te verkopen. De massa aandeelen, die hij op de markt wierp, maakte den koers onzeker en deed hem dalen tot 98. Doch zoodra hij zijn bezit van de hand had gedaan, herstelde de koers zich en liep op tot 104. De man achter de schermen had inderdaad een fortuin verdiend en daarmee scheen hij voorgoed van het tooneel verdwenen....

Sir Durham was in een zeer opgewekte stemming. Checquers had gisteren getelegrafeerd, dat alle voorbereidende maatregelen getroffen waren en dat de ontginning thans met man en macht zou worden aangepakt. Fluitend betrad hij het privé-kantoor. Op zijn schrijftafel lagen een paar telegrammen, waarvan er een zijn belangstelling trok. Het was afgezonden uit Indianapolis, dat in de onmiddellijke nabijheid lag van de goudvelden. De inhoud deed hem plotseling verstijven van schrik.

„Namens den consul bericht ik u, dat hier gisteren het lijk is aangespoeld van mr. Checquers, den bedrijfsleider van uw Syndicaat. Hij is gedood door een revolvershot, het lijk is in den Missouri geworpen. Checquers moet minstens drie weken geleden doodgeschoten zijn. Verzoeken naaste familie te waarschuwen en instructies omtrent begrafenis. Stanwell, eerste secretaris Britsch consulaat van Indianapolis.”

Sir Durham greep naar zijn hoofd. Hoe kon hij gisteren nog een telegram van Checquers ontvangen hebben, als deze reeds drie weken geleden doodgeschoten was? Dat was immers een onmogelijkheid, dat moest toch een vergissing zijn van het consulaat?

Hij verzond een dringend telegram om nadere inlichtingen. Het antwoord bracht hem heelemaal van zijn stuk. „Vergissing absoluut uitgesloten. Checquers herkend aan kleeding, ring en aan lidteken aan den slaap. Wurgstrepen aan den hals doen vermoeden, dat hij met steenen bezwaard in den Missouri is geworpen. Politie heeft de zaak in onderzoek.”

In zijn radeloosheid telegrafeerde sir Durham aan de bedrijfsleiding van de Missouri-goudvelden. Hij adresseerde het telegram aan Checquers of zijn tegenwoordigen vervanger en vroeg dringend inlichtingen. Het antwoord maakte de heele zaak nog geheimzinniger. Het was afgezonden door den postagent van Missouri-Springs. „Kantoor van het Gold-Syndicaat sinds gisteren gesloten. Vervanger van mr. Checquers vertrokken, werklieden zijn al lang niet meer aanwezig.”

Sir Durham greep voor de tweede maal naar zijn hoofd. Wat was het voor een krankzinnig raadsel, waarvoor hij zich geplaatst zag? Checquers was drie weken geleden vermoord en nadien was hij lustig door blijven telegrafeeren. Hij had een

vervanger gehad en het hoofdkantoor wist er niet van. De onbekende had gebruik gemaakt van het codeschrift en zijn telegrammen met Checquers' naam ondertekend. Maar hoe kwam hij aan den sleutel van den code? Waarom had hij gisteren alles in den steek gelaten? En hoe was het mogelijk, dat er allang geen werklieden meer aanwezig waren op een plaats, waar volgens de telegrammen dagelijks een hoeveelheid goud gedolven werd?

Tien minuten later was sir Durham op weg naar de Londensche Yard, waar hij weldra werd toegelaten bij den hoogsten chef.

Het onderzoek naar de Missouri-Gold-Syndicaat-affaire werd in handen gesteld van inspecteur Latimer. Hij was een scherpzinnig en begaafd politiemann, die zich vooral naam had gemaakt bij de ontmaskering van financieele schandalen. In vier uren tijds was hij in alle geheimen van het Syndicaat ingewijd en had hij zich reeds langs den weg van logische redeneering een meening gevormd, die den eerzamen mr. Spencer verbaasd zou hebben doen opzien.

Vast stond dat Checquers vermoord was. Wie hem vermoord had, was duidelijk genoeg. Checquers was gedood door zijn onbekenden vervanger of althans op diens instigatie. Het motief was niet ver te zoeken. Checquers moest uit den weg worden geruimd, om den onbekende gelegenheid te geven zijn misleidende telegrammen te verzenden. Dat die telegrammen inderdaad misleidend waren, stond vrijwel vast. De werklieden van de Missouri-goudvelden waren allang ontslagen, het zekerste bewijs, dat er geen gram goud meer te vinden was geweest.

Nu stond Latimer voor de vraag, wie er belang bij had gehad, het publiek zand in de oogen te strooien. En toen rees plotseling de man achter de schermen voor hem op....

Latimer twijfelde er zelfs niet aan: de man achter de schermen was de drijfkracht van deze nieuwe zwendelaffaire. Met die zekerheid voor oogen, beschouwde hij het als zijn voornaamste taak allereerst den onbekende op te sporen. En daartoe begaf hij zich onmiddellijk naar Spencer. Het bezoek stelde hem evenwel teleur, de commissionair kon hem geen enkele inlichting geven.

Latimer sloeg een anderen weg in. Thans nam hij het codegeheim tot punt van uitgang. Slechts drie menschen waren ermee bekend geweest: Webber, sir Durham en Checquers. Webber was dood, sir Durham viel buiten verdenking en Checquers had er geen belang bij gehad het geheim aan een ander mee te deelen. En toch moest de man achter de schermen op de een of andere manier ermee bekend geworden zijn. Iets wat vanzelfsprekend tot het vermoeden moest leiden, dat hij met een van de ingewijden op intieme voet had gestaan.

De inspecteur begaf zich naar het kantoor van het Syndicaat. „Sir Durham, zou ik inzage kunnen krijgen van de correspondentie?” vroeg hij.

De president knikte. „Zeker, als u het van belang acht voor het onderzoek,” stemde hij verwonderd toe.

„Ja, ik zoek iets,” antwoordde de inspecteur verstrooid. De president schelde en gaf den bediende eenige orders. Een kwartier later zat Latimer in zijn eentje voor een lessenaar. Naast hem stond een stapel mappen, die hij stuk voor stuk ter hand nam.

Dien eersten dag bleef zijn onderzoek zonder eenig gevolg. Er was niets in de correspondentie te vinden waaruit bleek, dat een vierde met het codegeheim bekend kon zijn. Den volgenden dag vond hij echter iets, dat hem aan het nadenken bracht. Hij had een rapport in handen van Checquers aan den overleden bankier. Het was een eenvoudig verslag van de werkzaamheden, maar het onderschrift wekte zijn belangstelling.

„We hebben hier een curieus geval meegemaakt van vergiftiging. Dan, een Indiaan die aan de pompen staat, is vier dagen geleden gestorven. Maar — schrik niet, sir — hij is twee dagen later weer verzezen.... De geheimzinnige geschiedenis is echter zeer eenvoudig. Hij had te veel coca gegeten, het blad van een struik die hier algemeen voorkomt.”

Het werkzame bestanddeel van den cocastruik is cocaine en matig gebruikt brengen de bladeren slechts een lichte bedwelming teweeg. De Indiaan had er echter teveel van gesnoept. Men vond hem 's morgens dood, zelfs de gewone doods-

vlekken ontbraken niet. Drie uren voor men hem wilde begraven ontwaakte hij echter, tot grooten schrik van alle aanwezige Indianen. Het is wel eigenaardig: een teveel aan cocaïne is dodelijk, doch de bladeren brengen slechts een toestand van verstijving teweeg. Zelfs de adem en de hartslag zijn niet meer waarneembaar, terwijl de oogappels de starende uitdrukking krijgen, die ook te voorschijn geroepen wordt door autropine. Dan is nu weer zoo levendig als een vischje in het water. Hij heeft een hekel gekregen aan coca en neemt nu liever brandewijn."

Inspecteur Latimer legde den brief opzij. „Eigenaardig," mompelde hij. De map leverde verder niets op en nieuwsgierig nam hij een volgende ter hand. Na eenig bladeren vond hij opnieuw een onderschrift van Checquers dat zijn aandacht trok. Het was van vier maanden geleden en besloeg slechts een enkelen regel.

„Ik heb de bladeren van de coca verzonden; ik behoeft u zeker niet te waarschuwen voor het gevaar, dat aan het gebruik verbonden is."

Latimer fronste de wenkbrauwen. „Zéér eigenaardig," vulde hij zijn uitroep van eenige minuten geleden aan. Hij sloot de oogen en dacht even na. Toen stond hij plotseling op. Om zijn mond lag een eigenaardige trek, juist alsof hij het niet met zichzelf eens kon worden. Eindelijk een besluit nemend, schelde hij een bediende.

„U kunt deze mappen voorloopig wel weer opbergen," sprak hij vriendelijk. „Ik zal deze twee brieven meenemen, hier heeft u er een ontvangstbewijs voor."

Den volgende morgen zette hij zich opnieuw op het spoor van den man achter de schermen. Het spoor leidde hem allereerst naar het vredige kerkhof van Wraybury. Een doodgraver vergezelde hem naar de laatste rustplaats van sir Webber.

De man had een schop bij zich en dank zij het gouden pond, dat Latimer hem in de hand had gestopt, begon hij te graven met een ijver alsof zijn leven ervan afhing.

De doodgraver had weldra de kist blootgelegd. Zij was kostbaar versierd met zilveren ornamenten en de tand des tijds had er nog maar weinig invloed op gehad.

Latimer kon zijn ongeduld niet meer bedwingen en sprong zelf in den grafkuil om het deksel los te schroeven. „Ziezoo, dat is ook gebeurd," besloot hij voldaan zijn werk. Met behulp van den doodgraver lichtte hij het deksel op. De man uitte plotseling een kreet van ontsteltenis: de rijkversierde doodkist bevatte een gevulden zandzak....

De inspecteur ging heen en reed regelrecht naar Egham. Het eerste antwoord dat hij in de dorps-herberg op zijn informatie ontving, deed hem opnieuw glimlachen.

„Laddy Webber woont hier niet meer, sir. Zij vertrok twee weken geleden naar het Continent. Mary Sush kan u wel meer inlichtingen geven, zij heeft mylady hier gediend."

Latimer dankte den man en zocht de ontslagen dienstbode op. Haar inlichtingen stemden met die van den herbergier overeen. Lady Webber was naar het Continent vertrokken, waarheen wist zij echter niet. De villa was verkocht, aan wien wist zij evenmin.

„Ontving mylady wel 'ns brieven uit Amerika?" informeerde Latimer nieuwsgierig.

„Jawel, sir," antwoordde het meisje. „Ze kwamen uit Indianapolis. Ik heb den naam zoo goed onthouden omdat ik hem zoo eigenaardig vond."

„En verzond mylady wel eens brieven naar die plaats?"

„Neen, wel naar Indiana Springs, sir. Ze heeft er echter maar een of twee verzonden."

Latimer was nog niet tevreden. „Weet je ook met welke boot mylady naar het Continent vertrokken is?"

„Neen, sir, maar al haar bagage is naar Harwich overgebracht," antwoordde het meisje.

De inspecteur was voldaan. Denzelfden middag reeds bevond hij zich te Harwich. Hij vond het spoor, dat hem naar den man achter de schermen moest leiden, spoedig terug. Lady Webber had bij Coock's reisbureau een ticket naar Parijs genomen. Zij had kamers in het Grand Hotel, waarheen ook haar koffers moesten worden gezonden.

Latimer was zeer tevreden, toen hij naar Londen terugkeerde. Van de Yard begaf hij zich regelrecht naar huis en nog denzelfden avond stak hij naar Calais over. Den volgende dag nam hij zijn intrek in het Grand Hotel en met het eindeloze geduld van een spin, bleef hij uitzien naar zijn prooi.

„Portier, een wagen voor het station," verzocht een welluidende vrouwenstem.

Latimer keek even op. Hij zat in de hal van het hotel en was schijnbaar verdiept in zijn krant. Een paar passen van hem af stond een elegant gekleede jonge vrouw, lady Webber. Zij zag er heel tevreden uit en er was geen spoor van zorg op haar gelaat te bekennen.

Zoodra de auto voorkwam stapte zij in. De inspecteur slenterde de hal uit en wenkte een wachtende taxi. „Dien wagen achterna," gebod hij kort. De chauffeur knikte alsof hij er alles van begreep en een halve minuut later zat hij den auto op de hielen. Lady Webber stapte aan station du Nord uit. Zij begaf zich op het perron en zette zich in de wachtkamer neer.

Latimer volgde haar als een schaduw. Met den rug naar haar toe, wachtte hij geduldig op den Amsterdamschen trein. En toen een aanzwellend gedender de aankomst aankondigde, stond hij gelijk met lady Webber op.

De jonge vrouw liet vluchtig haar blik over de uitstappende passagiers gaan. Plotseling trad zij naar voren. Er trad een rijzige heer op haar toe, het echte type van den Engelschman van hoogen stand. Met een vluchtigen oogopslag keek hij even in het rond en kuste de jonge vrouw de hand.

„Iets bijzonders, liefste?" vroeg hij zachtjes.

„Niets, het kon immers niet mislukken," merkte

de jonge vrouw met een glimlach op. „Graven spreken niet en..."

Zij zweeg plotseling. Latimer had heel vertrouwelijk zijn hand op haar arm gelegd. „U hebt gelijk, mylady; graven spreken doorgaans niet, maar dat in Wraybury toevallig wel."

Zijn stem klonk heel vriendelijk en innemend, maar lady Webber kromp verschrikt in elkaar. Haar man verloor echter geen oogenblik zijn tegenwoordigheid van geest.

„Wat beteekent dat, monsieur?" vroeg hij in onberispelijk Fransch en met een gelaat vol verontwaardiging.

Latimer glimlachte heel beminlijk. „Dat beteekent, sir Webber, dat uw rol achter de schermen uitgespeeld is. De comédie was heel vernuftig in elkaar gezet en goed gespeeld. Maar als ze geen souffleur achter zich hebben, maken zelfs de grootste acteurs nog wel eens een fout. Gaat u beiden maar mee; het zou me spijten als ik de beampten van de prefectuur om bijstand moest verzoeken."

De misdadiger was ontzet en gaf geen antwoord. Zonder tegenstribbelen liet hij zich weggleiden en twee minuten later was Latimer met het waardige echtpaar op weg naar de prefectuur....

Een paar dagen later werd Londen in opschudding gebracht door een nieuw schandaal van het Missouri-Gold-Syndicaat. Thans kreeg het gedupeerde publiek echter nog eenige voldoening voor zijn verloren geld: een sensationeel proces, dat de gemoederen dagenlang in spanning hield. De man achter de schermen, die uit den dood verreezen was, werd veroordeeld tot de doodstraf. En lady Webber, van wie men kon bewijzen dat zij van de levensverzekeringssuitkeering de schier waardelooze aandelen had doen opkopen, werd wegens medeplichtigheid tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Ochtendstilven.

Neem ze mee!

De galante motorridder.

De bescheidene.

„Moet u misschien ook mijn kant uit?”

men, dan zal niemand van u verlangen, dat ge nog eens stopt om niet-verwanten op te nemen. Maar er snorren ook dagelijks duizenden auto's over de prachtige Nederlandse autowegen, die alleenbemand zijn met een chauffeur. Wat kan er eigenlijk tegen zijn, zoo'n vrager op te nemen? Wanneer u niet iedereen, behalve u zelf, wantrouwt, rem dan even. Met een variant op een bekend spreekwoord zou men kunnen zeggen: „Het is aangamer het por-

tier te openen, dan te vragen mee te mogen rijden”.

Ge kunt niet zeggen: „laten die vragers zelf maar een auto kopen”, want daartoe is nu eenmaal niet iedereen in de gelegenheid. Zelfs kunt ge niet volhouden: „laten ze dan met den trein gaan”, want het zijn zeer vaak zij, die zich ook geen

Sommigen van de dames en heeren automobilisten, in wier welwillende aandacht dit artikelje wordt aanbevolen, zullen aan het einde door de lezing ervan misschien een beetje ontstemd zijn. Zij zullen ons het verhaal, dat wij overigens al lang kennen, willen doen van een meneer, die des avonds met zijn auto over een eenzamen buitenweg tufte, stilhield, iemand deed instappen en liet meerijden, om na enkele kilometers te ervaren, dat hij dienzelfden iemand niet kon vertrouwen, zoodat hij een list moest verzinnen om den man kwijt te raken. Zij zullen ons waarschuwen tegen het meenemen van de gratis passagiers, zij zullen ons spreken van „een der grootste ellenden van den weg”. Desondanks willen wij het wagen een goed woordje te doen voor hen, die aan de beginpunten van de groote autowegen staan en trachten een plaatsje in een van de passerende auto's te krijgen.

Natuurlijk, wanneer ge al een goed werk doet, door eenige familieleden mee in uw wagen te ne-

Is er nog plaats voor den reizenden harmonica-speler?

„Stop nu eens even, meneer.”

„Maar dan weet ge zeker niet, hoeveel jongens er zijn, die van het heen en weer rijden een heel vacatiesport maken?”

Dat weten we ook en we geven ze nog groot gelijk bovendien. Want voor de

kinderen der automobielbezitters zijn gewoonlijk andere pretjes weggelegd. Waarom zouden hun vaders er dan bezwaar tegen maken om de jongens, die niet naar zee of naar het buitenland kunnen gaan, een eindje mee te nemen?

„Je kunt nu eenmaal niet iedereen maar meenemen,” zal men ons tenslotte tegenwerpen. Dat is waar, maar, zooals reeds gezegd, men kan ook niet iedereen wantrouwen. Ga overigens niet te veel op het uiterlijk af, u zoudt niet de eerste zijn, die bedrogen uitkwam. Aanvaard ook geen uitvoerige dankbetuigingen. Ge zoudt in de verleiding komen te gelooven, dat ge iets bijzonders hadt gedaan.

Als het eenigszins kan neem ze dus mee: het kan u niet meer kosten, dan wat slijtage aan kussens en rugleuning.

En ten slotte: alle hulde aan degenen, voor wie het bovenstaande niet bestemd is.

Laat aan duidelijkheid niets te wenschen over.

Twée die op familie-bezoek willen.

Uren stond hij te wachten . . .

tot een bakfiets zich over hem ontfermde.

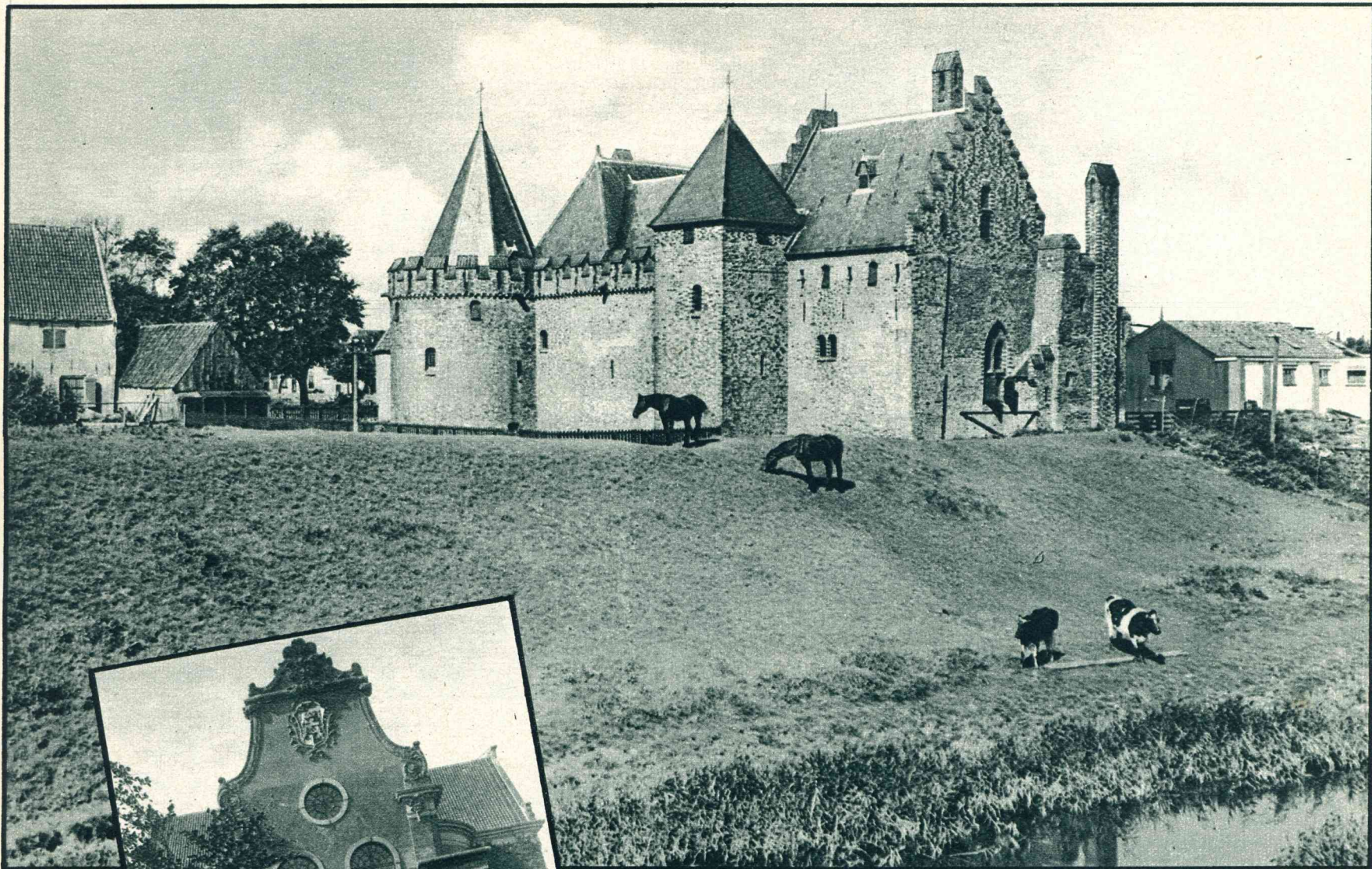
spoorkaartje kunnen veroorloven, die de hand opsteken. En hen aan te raden „maar te loopen”, daartoe zult gij, automobilist, die zooveel verstand van kilometers hebt, niet licht kunnen besluiten.

Meestal zult ge worden aangehouden door menschen die elders willen probeeren een boterham te verdienen. Maak het hun een beetje gemakkelijk, de strijd om het bestaan is al hard genoeg.

„Ja maar,” werpt gij wellicht tegen, „het is die menschen er alleen om te doen om gratis vervoerd te worden. Betalen kunnen ze het best.” En als die liefhebbers van een buitenkansje onder de vele handopstekers nu eens talrijk waren? Wat dan nog? De menschen, die een uur en langer gaan staan wachten om het bedrag van een spoor- of tramkaartje uit te winnen, kan men zulk een buitenkansje best gunnen. Iemand, voor wien dat bedrag er niet op aankomt, denkt er niet over om voor gratis passagier te gaan staan. In ieder geval hebt u het gemak en het genot van een auto. Waarom zoudt ge een ander daarin niet laten deelen? Is het zoo noodzakelijk, dat ge voor al uw weldaden, behalve bedankt, ook betaald wordt?

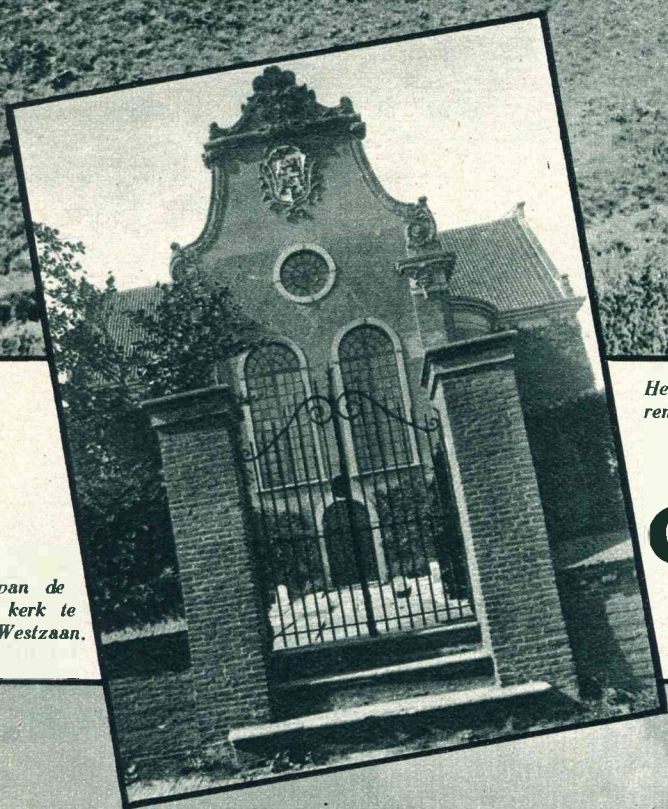

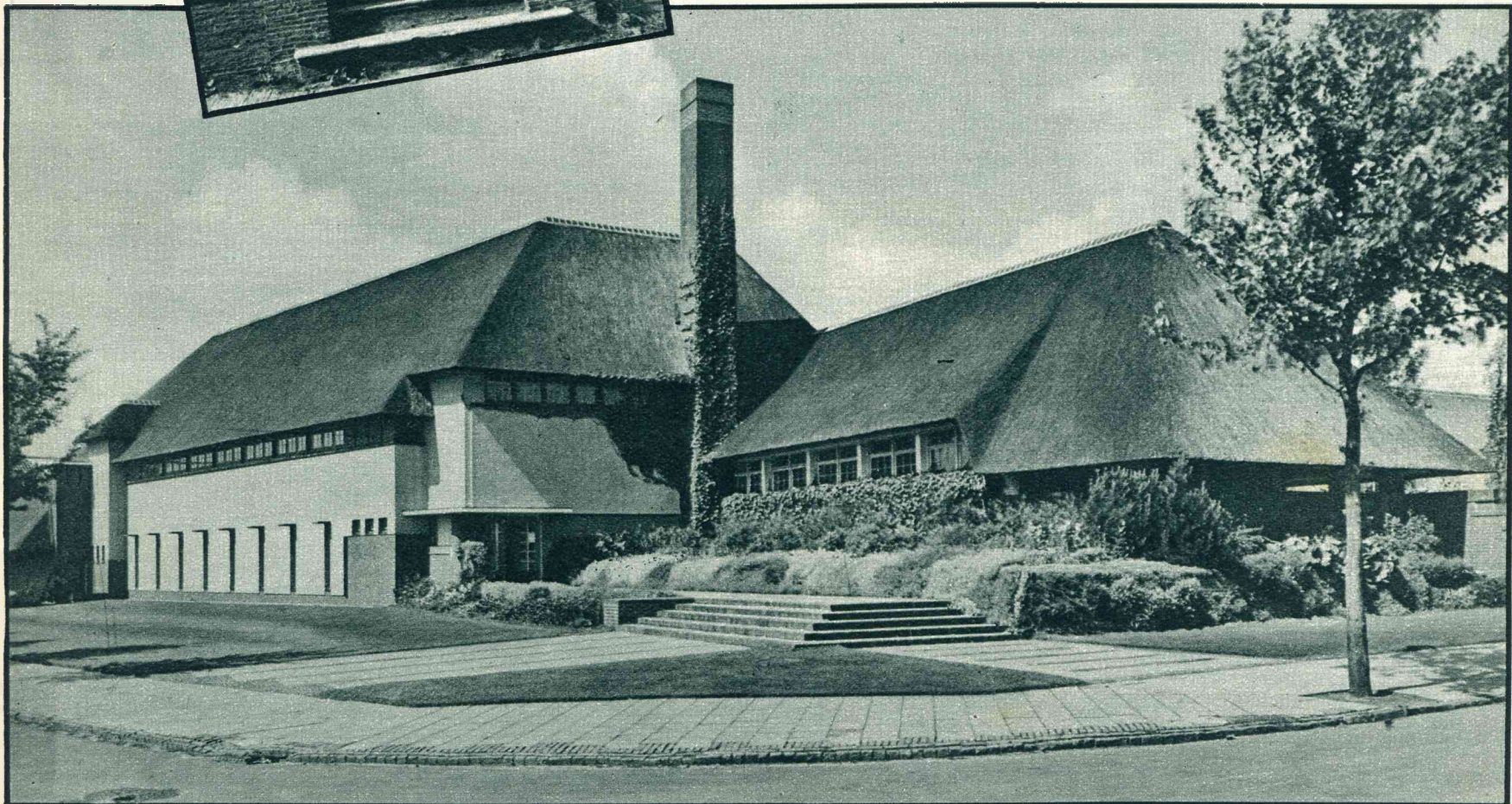
Het kasteel Radbout te Medemblik, dateerend uit het begin van de dertiende eeuw.

OUDE EN NIEUWE BOUWSTIJLEN

Voorgevel van de Hervormde kerk te Westzaan.

Een modern schoolgebouw aan de Fahrenheitstraat te Hilversum (architect Dudok).

**Ik heet
geen „Lorre“!
Ik ben geen „Lorre“!**

„Kannertegen“ laat zich niet „Lorre“ noemen - maar evenmin laat „Everlasting“ zich ooit onder 'n anderen naam aandienen. Breikatoen van de Everlasting-fabrieken afkomstig, wordt uitsluitend en alleen onder den naam „Everlasting“ en met het bekende, hierbij afgebeelde drie-hoekmerk verkocht.

Wanneer men het anders zegt, geloof het niet... anders verkoopt men Umisschien „lorre“ in plaats van „kannertegen“

Alléén de naam Everlasting en het Trolasol-etiket garandeeren waschechtheid, lichtechtheid, luchtechtheid en indanthrenechtheid.

N.V. STOOBANDFABRIEK VAN ENGELN & EVERS - HEEZE (N.B.)

● 46 kleuren, Indanthren-geverfd, volgens het „TROLASOL“-systeem, dat zon-, wasch- en kleurechtheid waarborgt. Plus een zeldzaam goede kwaliteit „ongebleekt“ - de moeite waard om die te probeeren! Gegarandeerd gewicht 100 Gram.

Everlasting

KAN ER TEGEN!

BRIEFONDERWIJS

IN TECHNIK - WISKUNDE - TALEN - TEEKENEN
OPLEIDING N.O. AKTEN - DIPLOMA-OPZICHTER, MEESTER-GEZEL, MONTEUR, TEEKENAAR, MACHINIST, E.A.
PROSPECTUS, PROEFLES EN INLICHTINGEN GRATIS

ITMO - HILVERSUM No.12

Geabonneerd
zijn op dit
blad is recht
hebben opeen

gratis
verzekering
tegen
ongevallen

Verzekerd
zijn tegen
ongevallen
is een
waarborg
voor de
toekomst

Een aanhouder
wint....!

Geregeld
Adverteeren
is....
winnen!

CHRYSAnten

Verfijnde
melkchocolade.
Daarmede is
onze bekende
bloemenserie
compleet.

RINGERS

Let op den naam!

Onze abonné's

worden er op attent gemaakt, dat zij, die voor een eventuele uitkeering ingevolge onze

Gratis Ongevallenverzekering

in aanmerking wenschen te komen, op tijd hun abonnementsgeld voldaan moeten hebben. Eenieder drukken wij dus op het hart zich steeds regelmatig hiervan te kwijten, opdat wij den gegadigden, die zulks zouden hebben nagelaten, geen teleurstelling behoeven te bereiden.

VRAAGT EEN ADRES

van een zieken of eenzamen Nederlander om daarheen geregeld Uw nummer van „De Stad“ te kunnen zenden aan: J. P. C. MEEUWSE, Vlietstr. 2, Amsterdam (Z.) Strooken (zonder postzegel) worden dan toegezonden.

Nederlandsch Fabrikaat

Chlorodont
maakt de tanden
blinkend wit

LAATONS

De jodelaarsters die een prijs gewonnen hebben, lopen op de ereplaats in den optocht, die na den wedstrijd door de stad gehouden werd.

Een prachtig Zwitsers bergtype die, waarschijnlijk om de geschikte atmosfeer te versterken, zijn koe uit de Alpenweide naar het jodelfeest heeft meegenomen.

Een eigenaardig muziekcors, de Alpenhoorn-club, die het jodelfeest opluisterde, de vreemde, lange instrumenten geven muziek, welke eenigszins overeenkomt met de van de saxofoon.

7
jod

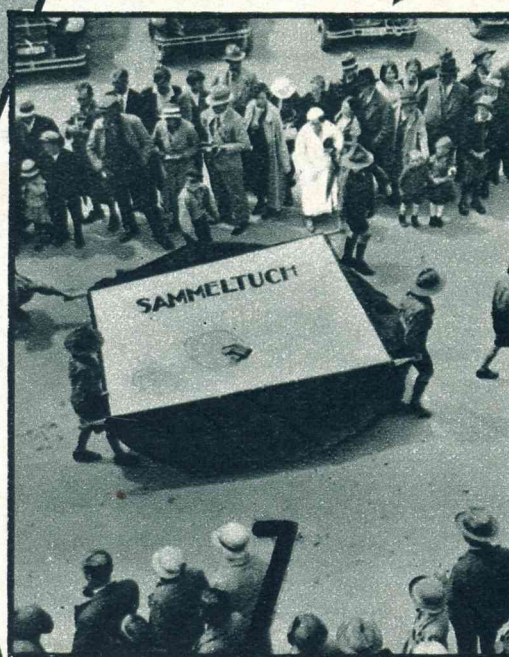
Jodelaars uit de Zwitsersche Alpen, in hun Paaschbeste kleeren op het jodel-concours.

De jongste deelnemers aan den jodel-wedstrijd.

Zou u 't ook niet graag kunnen, dat speciale zingen of zangerig roepen of wat het is, van de Alpenbewoners? Dat dansende en huppelende juichen, dat lang uitgehaalde zingen met de vlugge wisseling van borsttonen en koptonen, met verrassende wendingen, klaar, doordringend, schallend? Men maakt er hier soms kennis mede door grammofoonplaat of variété-nummer in de bioscoop, maar veel en veel mooier hoort men het op de bergweiden en tusschen de kale rotswanden van de Alpen. Daar laten de bergbewoners het schallen om elkaar een groet te brengen, of om de eenzaamheid minder te voelen, wanneer zij alleen in de bergen zijn en tusschen de zwijgende, indrukwekkende majesteit van de bergnatuur de eenige mensch op de wereld schijnen. Daar krijgt het jodelen ook zijn bijzonder effect door de sterke weerkaatsingen van het geluid tegen de bergen. Vooral wanneer men het daar hoort, krijgt men onweerstaanbaar lust, ook zijn stem te laten springen en schallen — om het maar gauw te staken, vanwege de hopelooze mislukking der eerste pogingen. — Een prachtige les in jodelen kon men krijgen, wie kortgeleden in Interlaken was, waar een internationaal jodel-concours gehouden werd. Honderden jodelaars, vereenigd in clubs, waren daar bijeen en lieten daar hooren, wat echt jodelen is.

Padvindes liepen in den optocht met 'n „collecte-zeil”, waarin men gaven in geld en goederen kon werpen voor een liefdadig doel.

om de geschikte atmosfeer jodelfeest heeft meegenomen.

het jodelfeest op de plaats, het jodelfeest op de plaats, het jodelfeest op de plaats.

Jodelen

Ter afwisseling een herdersliedje, begeleid op de trek-piano.

JENNY

EEN ENGEL ONDER OORLOGSWRAKKEN door NORMA PATTERSON

Jenny telde de redenen op haar vingers af.
„Hicks gaat naar huis. En Philip ook. En Bunk.”
„We zullen hen wel missen.”
„Ja — maar is 't niet prachtig? Philip heeft 't nog stilgehouden voor zijn vrouw. Hij wil haar verrassen.”
„En Hicks z'n vrouw?”
„Die komt vanavond.”
„Heeft Bunk ook een dame?”
Het licht in Jenny's oogen verflauwde, en haar stem klonk minder rustig.
„Hij schijnt niemand te hebben, Jake. Enfin...” zij dacht heel even na, „'t leven is mooi.” En Jenny ging door de breede deur naar binnen, met luchtigen tred.

Maar zij wou wel, dat ze een beetje meer gerustheid had over Bunk. Zoolang zij in het hospitaal werkte — dat wil zeggen ruim anderhalf jaar — was Bunk Kiper de zorgwekkendste patiënt geweest. Hij was bij Soissons reddeloos gewond, en van het eene hospitaal naar 't andere getrokken, en eindelijk — gelukkig — was hij in No. 80 terecht gekomen, onder de bewaamde leiding van dr. Huffy. Men kon zeggen, dat dr. Huffy Bunk een nieuw been had gegeven. Bunk zou natuurlijk blijven hinken, maar het was al een wonder, dat hij iets had, om op te hinken. Dat had niemand anders klaar kunnen spelen dan dr. Huffy. De jongens in No. 80 zeiden altijd, dat je een been van Huffy altijd direct onderscheiden kon, net zoo zeker, als wanneer de knappe chirurg er zijn handteekening op had gezet. Een been van dr. Huffy had altijd een soort veerenden, blijven gang, alsof gevangen geesten los waren gekomen, en zich daar nogal dartel over voelden.

Bunk had, behalve dat been, nog een soort oorlogsbeklemming. Een zenuwstoring, kanonnenschrik, was het niet. Maar er hingen ergens in de ziel van Bunk wolken. Niemand wist, of het iets was, dat Bunk zich niet kon herinneren, of iets, dat hij niet kon vergeten. Je zag dikwijls dienzelfden gejaagden blik in de oogen van invalide oud-soldaten; bij sommigen was 't het beste, hun afleiding te geven, en bij anderen was 't beter, hen eens flink uit te laten praten. Het was Jenny's taak, de juiste methode te vinden en in toepassing te brengen. Dat was in het geval van Bunk onmogelijk geweest, omdat er twee Bunks waren; twee gezichten keken haar aan. Het eene was jongensachtig vroolijk en prettig, open en vriendelijk; in het andere gezicht stonden tragische trekken, en angst. Zij had het gevoel, dat die donkere naar voren kwam en hem aansprak, zoo vaak hij vergat, en zichzelf aan zichzelf overliet.

De jongens zeiden: „Hij heeft zeker wat gedaan, dat ie er zoo onder zit.” Maar er kwam altijd achter: „Ofschoon — hij kan niets gedaan hebben. Daar is 't geen knul voor.”

En verder kwam je niet.

Want Bunk was een van de beste, eerlijkste kerels, die ooit door de zalen was getrokken. Hij was licht gebouwd, hij had zandkleurig haar en zandkleurige wenkbrauwen, en een paar heldere zandkleurige oogen, met een guitige tinteling — dat was de echte Bunk. Maar er was een andere Bunk ook, die achter tralies vandaan loerde, behoedzaam, achterdochtig, opgesloten in zichzelf. Het kon niets zijn, dat op zijn staat van dienst voorkwam. Dat had de hoofdverpleegster, die niet over één nacht ijs ging, terdege nagekeken. Het stond geschreven in Bunk's geweten — en dat is altijd het ergste.

„Hij is gezond en wel,” had dr. Huffy verklaard, „ik zie geen reden, om hem nog langer hier te houden. 't Zal hem wel goed doen, weer met mensen in aanraking te komen.”

Zoo zou Bunk dus de wereld in gaan.

Het was nu groote verhuistijd.

„No. 9” Dat merkte John Comet, de pandjesbaas — want er was een magere, dorre figuur zijn deur binnengeslopen, al den vierden keer in één week, en hij had een eerekruis op de toonbank ge-goooid, en gevraagd: „Hoeveel?” en hij had een dollar (gewoon bedrag voor die dingen) in zijn zak gestoken, en was weggestapt, en verdwenen in het restaurant aan den overkant.

Skinny en Henry merkten het, want met iederen trein (personen- of goederen-) kwamen er nieuwelingen in stad, en die dwaalden altijd naar hun eethuis, om voor hun kleingeld 'n heeten kop koffie, een portie ham met eieren, of een kom gepeperde soep te koopen. En bij gemis aan eenig wettig betaalmiddel (een gemis, dat niet zelden voorkwam) gaven zij hun eerewoord als soldaat en als fatsoenlijk mensch. Skinny en Henry waren óók soldaten en fatsoenlijke menschen. Geen oud-strijder ging ooit hongerig van hun deur.

In Hospitaal No. 80 merkten ze het, omdat de zaal van de nieuwelingen tot overkroppens toe vol was. De nieuwe gevallen gaven niet zooveel angst als de oude — lui, die verleden jaar ontslagen waren, en vroolijk hun gang gingen; en nu terugkwamen, ziek, op, ontmoedigd, kapot.

„Al ploeteren we nog zoo,” dacht dr. Huffy neerslachtig, „we loopen aldoor in een kringetje. En een oorlog is nóóit uit.”

Zij waren niet allemaal in de gebouwen. De heuvels waren bestippeld met kleine huisjes. Met iederen trein, met iederen auto-bus, langs iederen weg kwamen zij aan, en werden zij hier neergelaten, waar de winter het nooit heelemaal meent, en het morgen weer lente kan zijn — altijd morgen. Jaar op jaar ging het precies zoo. Met de eerste verkwikkende herfstlucht ging het hart sneller kloppen, en roerde er zich iets in het bloed — hoop op een beloofd land, hier of daar. En dan begon de trek. Zij die aankwamen, ontmoetten anderen, die vertrokken — degenen, die in vorige jaren waren afgekomen op de verlokking van zonneschijn en helderen hemel, maar niet gevonden hadden, wat zij hier waren komen zoeken.

„Zoo, jog. Hoe staat het leven?”

„Niet zoo best. Ik trek op.”

Optrekken! Naar Oost of West of Zuid of Noord. Voortdurend optrekken. Als dichters, die rondtrokken om te zoeken naar gezondheid en naar de bron der jeugd — van de jeugd, die zij verloren hadden op een slagveld in Frankrijk, en waar ze toch nooit heelemaal van konden afzien. Want die kolossale uittocht, begonnen in 1917, had bij zijn eindeloze omzwervingen een volk van nomaden gevormd — een eindeloozen stoet van menschen, die onrustig rondwaalden — een legioen van verlorenen — 96.000 man sterk!

Dat waren zij, de gewonden, de verminkten, de invaliden, de gegasten. De jongens, die zichzelf niet hadden ontzien; de koeriers, die boodschappen naar de voorste posten hadden moeten brengen; de arbeiders aan prikkeldraadversperringen; de mannen, die in de vroegte op verkenning waren uitgestuurd; een jong ventje, dat zich een seconde te lang had opgehouden, om 'n kameraad te helpen, in een bombardement van chloor en mosterdgas.

Enfin — zij hadden toch iets. Zij hadden de weelde van het avontuur beleefd. Zij voelden zich een deel van een feit, dat misschien eenig was in de wereldgeschiedenis: dat een volk zijn talloze zonen uitzendt om te vechten, en te sterven, om een onbereikbaar ideaal hoog te houden. Dit was, in het licht der geschiedenis, romantiek. Zij zouden het altijd om zich heen blijven voelen, als een glans van glorie; en geen tijd en geen ziekte en geen armoede konden het ooit heelemaal blusschen.

Zij waren trouwens nog gelukkig, zij die rond konden zwerven, en dat begrepen zij. Want zij hadden den heelen blauwen hemel boven hun hoofd.

KORTE INHOUD VAN HET VOORAF-GAANDE. Het weesje Jenny Guest wordt buiten door haar tante opgevoed. Deze komt bij een brand om het leven en het jonge meisje trekt alleen naar de stad. Daar wordt zij ontroerd door het zien van een oorlogsinvalide en zij herinnert zich 'n droom uit vroeger jaren, waarin duizenden verminkte soldaten voorbijschreden. Zij slaagt er in haar opleiding tot verpleegster te voltooien en wordt aangesteld in het veteranenhospitaal, waar Dr. Huffy directeur is. Jenny maakt kennis met hem, met de hoofdverpleegster, met Amos, den hospitaalsoldaat, en met haar zaal 17. Zij gaat spoedig geheel in haar moeilijke taak op. De verminkten bewonderen en vereeren haar. Jenny maakt plannen om de Kerstdagen voor de soldaten zoo aangenaam mogelijk te doen zijn. De vrouw van een der verpleegden, Windy, die naar hem toe zou komen, verongelukte, terwijl zij, in strijd met haar belofte, op weg was naar een feest. Jenny weet de redactie van een der groote kranten over te halen het bericht niet op te nemen, zoodat Windy gelooft, dat zijn vrouw is verongelukt op weg naar 't hospitaal. Kort daarop vraagt een der verminkten haar ten huwelijk. Het wordt Jenny te machtig; zij vraagt verlof. Maar zij keert spoedig terug naar haar werk. De invalide huwelijks-candidaat sterft. Dan wijdt Jenny haar zorgen aan een gewonden vliegenier. Deze, Michael Fort, krijgt door Jenny's hulp gedaan, dat hij, hoewel zwaar verminkt, wederom kan gaan vliegen. Jenny zelf stijgt met hem op. Dr. Huffy en de hoofdverpleegster zijn woedend op haar, maar als Michael alléén een vlucht maakt boven het hospitaal, bewonderen zij 't jonge verpleegstertje des te meer.

en zij hadden de ruimte op de wegen, terwijl daar op de tweede verdieping van No. 80 menige geduldige kameraad — leden van het Blijvend Gedeelte — alleen maar peinzend, door een raampje, naar dien weg kon liggen staren, iedereen gelukkig achtend, die er zich op bewegen kon, waarheen dan ook! Die keken naar de kleurverandering van den herfst, en wisten, dat zij die voor het laatst zagen — en sommigen zouden geen lente meer zien.

Allé! Waarom zouden we treuren? Je kon 't er toch weer bovenop halen? Kijk maar naar die stevige knullen, die over het terrein daasden in een linnen broek en een flabberende kamerjas (grijs, dat wit was geweest, of wit, dat grijs was geweest?), of die met een stok of een kruk naar Skinny en Henry strompelden, om den troep van de heuvels te treffen. Daar, in die wolk van rook en kameraadschap, vergat een mensch die laatste tien jaar verveling in een hospitaal, of het nuttelooze rondzwerven, en kon je weer vroolijk het geluid aanhooren van vroegere avontuurlijke dagen; dan wist je weer, hoe je vroeger net zoo gezeten had aan een klein Fransch tafeltje... en die heerlijke verademing van drie dagen verlof... om Parijs te kijken.

„Waar heb jij gelegen, jog?”

„Bij 't Zevende, derde Divisie.”

Tooverwoorden, denderende woorden! Daar keek toch zeker de heele wereld van op — Zevende, derde Divisie! Daar hoorde ik óók bij.

„En wat heb jij uitgevoerd, kameraad?”

Weer een trotsch antwoord.

„Ik ben bij 't artillerie-transport geweest. Munitie-wagens gereden. Montfaucon.”

En tegen een derde:

„En wat heb jij in den oorlog gedaan, broer?”

„Ik heb den mest van de straten opgeveegd.”

Kreten van vroolijkheid. Ja, die komieke Franschen! Die goeie malle Franschen met hun bijgeloofjes — hiér moest je afblijven en dát moest je laten....

„En toen moest je 't later zeker weer netjes neerleggen.”

„Dat wouen ze — maar ik heb 't vertikt. Moesten ze zelf maar doen. Ik ruimde 't 's morgens op, en zij maakten 't 's avonds weer vuil.”

Stoelen werden dichterbij getrokken, oogen tintelden, grappen vlogen rond.... Zoo'n uurtje maakten zij het oude leven weer door, terwijl rook het lokaal vulde met droomenwaan en zij leefden snel in dat korte uur van heethoofdige, onberekenende jeugd.... tot zij weer terug moesten strompelen naar hun krib in 't hospitaal, of naar het schuurtje op de heuvels, waar zij nu hun eindeloozen oorlog uitvochten. En de ééne zou winnen, en de andere niet. Zoo gaat het in den oorlog. Wel te rusten — en 't beste met je, knaap!

Hicks ging weg. Op papier zag dit feit er niet erg merkwaardig uit, maar het wás wél merkwaardig. Verleden jaar om dezen tijd lag Hicks nog in een donker kamertje, met een verband om zijn oogen en wanhoop in zijn hart. „Ik word blind! Wat schiet je er mee op, om nog op een operatie te hopen, als er al vijf mislukt zijn?”

En nu vānmorgen ging Hicks er van door, zoo heel en zoo gezond als de beste. Sally Hicks was bij hem. Ze waren allebei zoowat dol van blijdschap. Hicks had rondgehuppeld als een schooljongen, en hij had al de verpleegsters gezoend, te beginnen met de statige, overjarige hoofdverpleegster, en Sally Hicks was dr. Huffy om den hals gevlogen en ze had hem een flinken stevigen smakkerd gegeven. En toen hadden zij hun gezichten gekeerd naar hun huisje, waarin Sally zes jaar lang alleen had huisgehouden.

Een groepje veteranen keek hen na.

„Dat is ten minste nog eens een vrouw, die van Hicks. Heb je haar gezicht gezien, toen ze d'r omkeerde om hem aan te kijken? 't Is bij de meeste spannetjes 't ongeluk,” stond er een te filosofheeren, „dat ze 't niet waardeeren, dat ze mekaar alleen maar hebben. Maar dan moet je dat vrouwtje van Hicks zien — ze is in den zevenden hemel, omdat hij naast haar loopt, en ze heeft lak aan mooie spullen. Ze heeft nog dien-zelfden mantel aan, als toen ze voor 't eerst hier kwam, jaren geleden. En misschien is 't dezelfde hoed óók wel.”

„Nu kan ze weer hoeden genoeg krijgen.”

„En een mantel.”

„Ze krijgen alles, wat ze maar hebben willen.”

Bij 't beeld van huiselijk geluk, dat hun voor oogen kwam, namen zeven eenzame veteranen hun kin in de handen, en zij bleven staan staren in het licht van de morgenzon — en ieders gedachten waren druk bezig met eigen moeilijkheden.

Er tokkelde iemand jammerlijk op een mandoline, en hij zong: „Houdt er den moed maar in....”

De ééne dacht aan zijn vrouw, en aan haar leed en haar zorg. De andere tobde over zijn meisje — over een meisje dat hem trouw wou blijven.... of niet.... Ieder tobde over zijn eigen oorlog — zijn presentje van den grooten oorlog.... En Jenny zag hen tobben.

Jenny ging naar de kamer van Windy.

De schemering was bezig, schaduw te zamelen. De hemel leverde zijn kleur uit aan den nacht. Ver in de heuvelen zond 'n jakhals een schreeuw de eenzame ruimte in. 't Was het uur, waarop iedereen huiswaarts gaat. En Jenny wás huiswaarts gegaan. Naar 't eenige tehuis, dat zij had. Naar iets in deze kamer, waarvan zij alleen besef had. Liefde, en alles, waarmee

die het hart vult. Een brandende haard.... en kleine, slaperige hoofdjes.. en de nacht, die een gordijn over den dag trok, en de gezinnen vatte in een knusse ruimte van vrede en liefde.... en dan iemand, die floot bij het tuinhekje.... die de stoep opsprong.... de deur opendeed.... in iemands armen kwam.... Iemand, die frisch en vroolijk was, en recht van lijf en leden.

Al deze dingen zag Jenny, toen zij op den drempel stond van Windy's kamer, met die kale, witte, angstvallig zindelijke muren, en het smalle ijzeren bed, en dat slanke, gebroken lichaam tusschen de lakens....

„Windy, ik kom.... ik — ik kom....”

Ontroering golfde om, omvatte haar, sleepte haar mee. Zij bezweek opeens, viel op haar knieën naast het bed, begroef haar gezicht in de dekens bij zijn voeten, en snikte haar hart uit.

Windy deed zijn oogen dicht, omdat hij het niet aan kon zien. Als hij zijn hand maar op haar hoofd mocht leggen. Maar hij kon er niet eens bij. Nergens kon hij bij.

Eindelijk kwam er rust over het trillende figuurtje. De snikken werden kalmer.

Hij vroeg:

„Wat scheelt er aan, Jenny?”

Zij kon het hem niet zeggen. Het zou bij Windy een oude wond weer openscheuren. Hij had verleden jaar zijn eigen misère gehad.

„Praat wat tegen me,” zei ze.

Windy praatte. Over het leven. Die geheimzinnige vonk. Dat het in staat was tot lijden, tot gelooven, tot scheppen, tot verheffen.

„En iedereen heeft het net zoo goed als een ander. Mij doet het goed, Jenny, te weten, dat het eigenlijk niet zoozeer *mijn* strijd is — mijn persoonlijke moeilijkheid — maar de strijd van het menschelijk geslacht. Als we ver genoeg konden kijken, zouden we zien, dat alle knopen weer los worden gemaakt — dat de schalen altijd weer in evenwicht komen.”

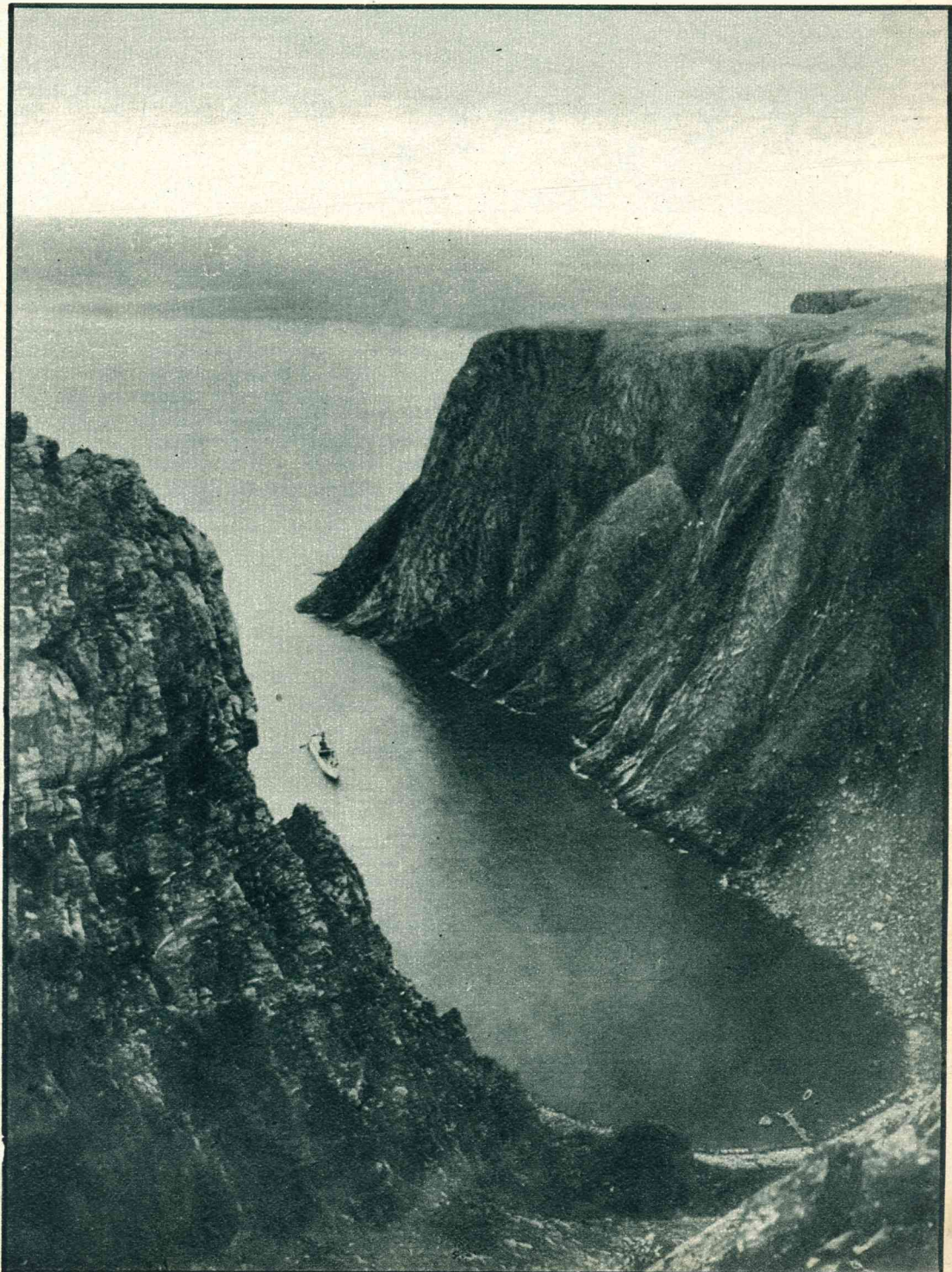
„O, Windy — geloof je dat echt?”

„Jij dan niet?”

„Jawel, maar ik heb vanavond iemand nodig, die 't met me mée gelooft.”

En over den oorlog.

„Hoe we ons er dóór slaan.... dat ligt maar daaraan, hoeveel we binnen in ons hebben. Ik bedoel niet, dat er iets goeds voortkomt uit dat kwaad,

In 't rijk der fjorden: Hornviken bij de Noordkaap.

In 't rijk der fjorden: Gudvangen, in een der uiterste armen van Sognefjord.

dat de oorlog is — maar wij, ieder persoonlijk, kunnen groeien door de elende... of we kunnen ons maar door het getij mee laten slepen, zonder ons in te spannen, en dan huilen over onrechtvaardigheid. In gewone omstandigheden zouden we waarschijnlijk ook het eene of het andere doen. Ik bedoel dit: als iemand jammert, dat de oorlog hem gefnuikt heeft, zijn kans heeft weggenomen — zou die niet bij iederen tegenslag hetzelfde zeggen? En je komt nu eenmaal je leven niet door zonder tegenslag. We moeten nemen, wat we krijgen, en er van zien te maken, wat we kunnen. Zoo begrijp ik 't ten minste. De oorlog was eigenlijk 't voornaamste niet. 't Voornaamste is: wat doe je met de portie, die je krijgt. Misschien staat een mensch voor even groote moeilijkheden, als hij bijvoorbeeld rijk is en sterk en altijd geluk heeft, als wanneer hij met zijn lichaam niet voort kan."

„Maar als er nu eens geen oorlog geweest was?"

Ontzaglijke, aangrijpende, ontzettende gedachte! Niet voor degenen, die den oorlog beleefd hadden als een voorbijgaande gebeurtenis — maar voor hen, wier lichamen er door vernield waren, en die maar moesten zien, hoe ze 't verder stelden met de bijgelapte brokken van hun lichamen — terwijl ze toch nog dezelfde strevingen in hun geest, dezelfde teere verlangens in hun hart droegen!

„Windy, zou jij willen, dat we den oorlog ongedaan konden maken?"

Hij keek naar dat gebogen hoofd, met een uitdrukking op het gelaat, die Jenny nooit zien zou.

„Ik weet 't niet.... ik weet 't niet...."

Hicks was weg. Philip was ook al weg. Nu zou Bunk vertrekken.

De jongens zouden in de rij gaan staan, en eens flink hoera roepen, omdat hij zoo'n kolossaal geluk had. Zij zouden hem op den rug slaan, en de groeten meegeven aan die heerlijke wereld vol menschen en arbeid en zij zouden met al dat lawaai hun eigen ellende verbergen, omdat zij blijven moesten.

Maar Bunk wou niet eens weg. Zijn hand beefde, toen hij de riemen aantrok om het bundeltje, dat heel zijn aardse bezit bevatte. Op deze plaats van rust had hij hartelijkheid gevonden, en meebegrip, en veiligheid. Hij had vrienden gevonden. Hij vond het geen hospitaal meer — hij was No. 80 gaan beschouwen als zijn tehuis — hij had geen ander.

In een andere kamer draaide een gramfoonplaat een van de eeuwige liedjes af: „Lied van den Zwerver". Waar moet ik heen? Ja, waar?

Buiten beroerde de wind den klimop aan den muur, en er bewogen schaduwen over de ruiten. Snel keek Bunk om, hij dacht, dat er menschen voor 't raam waren. Hij wou maar, dat hij 't niet dééd. Het waren maar schaduwen, dat wist hij; en toch kon hij er niet aan ontkomen. Mist en wolken, en de

uren van ochtend- of avondschemer, waren voor hem altijd bevolkt. Grijszedaanten, die vooruit drongen, hun stalen helmen vormden een stalen dak, en daaronder was nog een dak, van bajonet-punten. Hij was een van degenen, die vechtend voortploeterden door den verstikkenden rook. En toen... was dat vreemde gebeurd. Hij sloot zijn oogen voor hetgeen hij zich niet goed herinneren kon. Iets ergs... iets dat hij gedaan had... een beschuldiging, die hem toegeslingerd werd... hij was er door buitengesloten...

Hij schokte met zijn schouders, joeg de schaduwen weg uit zijn geest. Hij nam zijn pakje en ging naar buiten.

Jenny liep met hem mee tot aan de poort. Hij keek neer op de hand, die Jenny door zijn arm had gestoken. Een bovenste beste, die Jenny. Ze had zooiets echt fijns en fideels in haar oogen, als ze je aankeek; daar kreeg je weer moed en fut van. Hij wou maar, dat hij iets voor haar kon doen; iets van belang.

Hij vroeg plotseling:

„Hoe is 't met Windy? Gaat hij vooruit?"

„Och, dat is zoo moeilijk te zeggen!" Er sprak meer uit dien kreet, dan Jenny wist.

Na een poosje van stilte zei hij: „U blijft altijd even staan, voor u zijn kamer ingaat. Ik heb er op gelet."

Jenny keek hem snel aan — en toen snel weer een anderen kant op.

„Jenny — houdt hij niet van jou?"

Het duurde even — toen schudde zij het hoofd.

„Dat kun je nooit zeker weten." Hij haalde een portret uit zijn zak, keek er naar met 'n gretigen blik, en gaf het haar toen. „Zoo denkt zij over mij ook."

Jenny zag een gezicht vol eerlijkheid en liefde.

„Maar, Bunk — laat je dat dan zoo?"

Hij strekte op een hulpeloze manier zijn hand uit. „Ik kan niet...." En door zijn oogen — hem opzij dringend — keek dat andere gezicht... aarzelend, bang, schichtig.

Jenny bleef wachten, hopen tegen alle hoop in, dat hij iets meer zou zeggen.

Het oogenblik ging voorbij.

„Nou — 't beste, hoor, Jenny. Ik heb me hier thuis gevoeld — 't was echt prettig."

„Kom je ons nog eens opzoeken, Bunk? En zul je schrijven?"

„Reken maar...."

Hij zette ernstig zijn pet af, gaf haar een hand en hinkte weg. Wat hij geweest was of gedaan had, kwamen zij niet te weten. (Wordt vervolgd.)

Passagier Derde Klas

In een stemming van verveling en onvoldaanheid besluit Jacqueline Olmsted tijdens een boottocht langs de Amerikaansche kust een rotsachtig eilandje te verkennen, dat naar haar weten onbewoond moet zijn. Ze wil voor eenige uren ontkomen aan de lastige attenties van een welgestelden nietsnutter, die haar door haar moeder opgedrongen wordt. Door 't opkomend getij kan zij z'n motorboot later niet meer bereiken en moet op het eiland achterblijven, totdat hij haar bij het intreden der eb weer kan afhalen. Ze heeft 'n toevallige ontmoeting met een vreemden jongeman, die reeds geruimen tijd op een verborgen gedeelte van 't eiland kampeert en zich eveneens alleen waant. Bij het afscheid noodigt hij haar voor de aardigheid uit hem op zijn vakantie-reis naar Europa te vergezellen. Daar hij niet over veel geld beschikt, heeft hij slechts een derde klas passage-biljet gekocht. Hoewel ze het idee aanvankelijk als onmogelijk van zich af zet, kan ze de zonderlinge invitatie niet vergeten en bespreekt 't geval met haar pleegvader, die nogal romantisch is aangelegd. Hij geeft haar zijn toestemming en brengt haar zelf naar de boot. Jacqueline maakt een prettige reis naar Europa, doch mist zich door een jammerlijke vergissing in 't karakter van den vreemden jongeman te bedriegen. Ze tracht verstoppertje te spelen in Noord-Frankrijk, maar wordt gelukkig door haar reisgenoot ingehaald, die alles tot haar bevrediging kan uitleggen.

De prijs van een ingenaaid exemplaar in kleuren-omslag bedraagt 17½ cent — hetzelfde boek in luxe pracht-band wordt tegen 70 cent ter beschikking gesteld. Onze bezorgers en agenten zijn verplicht u een exemplaar aan te bieden. Ook aan onze kantoren kunt u het hierboven besproken boek bekomen. Ter kennismaking laten wij hieronder een gedeelte volgen van deze spannende vertelling:

Wil je?" Het keurige witte jacht van Peter Gannet droeg zijn eigenaar en zijn eenige passagier door blauwgroen water, en trok een spoor van vroolijk wit schuim achter zich aan; daarin deinde en wiegelde de landingssloep, met een tusschenruimte van niet veel meer dan een meter. In de lucht was de prikkelige scherpte der Oostkust van Maine, een geur van sparren, zoutig door de zee, en de Cascobaai lag te tintelen onder een wolkeloozen hemel. Het was midden op den middag, heet en genoeglijk, en het was laag getij.

„Of ik — wát wil?"

Zonder belangstelling, bijna kwijnend, stelde de passagier deze vraag. Met een tragen blik waren haar violet-blauwe oogen, zwaar omwimperd, naar het Zuid-Oosten gericht, waar een altijd-groen eiland oprees, evenwijdig aan de wijkende kustlijn; een eiland, dat heel alleen lag, met een rafeligen zoom van rotsen er omheen, en de donkerte van een hoog sparrenbosch in de verte.

„Heb je dan heelemaal niet naar me geluisterd?" vroeg de slaaf van het stuurrad, met meer ongeduld dan vereering. „Of je met me trouwen wilt natuurlijk!"

Boven het zwakke tsjoek-tsjoek van den motor uit klonk een welluidende, spottende lach over de stille baai. „O, dus dát is eigenlijk de reden, waarom je me te bleek vond om te bridgen, zooals je tegen moeder zei! Dáárom was 't zoo nodig, dat ik een beetje de zee op ging vanmiddag! Je bent 'n leelijke bedrieger, Pete!"

De dikke Peter Gannet weigerde koppig, berouw te toonen.

„Snapte je 't dan nóg niet?" vroeg hij verontwaardigd, met een bloos op zijn eerlijken gezicht. „Ze hebben 't anders allemaal al gesnapt. En ik zal je nóg wat vertellen, jongedame — ze rekenen er allemaal al vast op, dat we vóór den winter gaan trouwen."

„A lemaal?"

Het meisje, dat op den boeg zat, wendde zich naar haar gastheer toe en keek hem peinzend aan. Zij was zoo blank als een lelie, en zoo slank ook, zelfs in dien langen rok en ruimen kiel, en met dien bonten zijden doek om het haar. Als de „witte paarden" niet zoo dreigend dicht bij het boord van „De Zusters" waren gekomen, zou de man zijn stuur hebben losgelaten, en naar haar toe zijn gekomen, zoo aanlokkelijk zag zij er uit, maar zij bleef zich kalm onbewust van zijn aanvechting.

„Ze hebben ons leven al aardig afgeteekend,

en in een lijstje gezet, hè Pete?" zei ze. „Ik kan me indenken, dat ze allemaal snappen en rekenen. 't Staat zoo op 't programma — speciaal bij moeder."

Een oogenblik beefde het kleine vaartuig; de sturende hand van Gannet was niet meer zoo vast als te voren. „Nu — en?" vroeg hij toch nog, zijn stem zoo effen mogelijk houdend.

Maar Jacqueline keek weer een anderen kant op, alsof een onbekende kracht haar belette, te antwoorden; zij keek weer naar het forsche steengevaarte vlakbij. Ieder alleenliggend eiland heeft iets aantrekkelijks. De betoovering, die gespreid lag over die geheimzinnig naderende massa rots en gras, heuvelland en ondoorgrondelijk woud, riep de nog onontwaakte ziel van Jacqueline Olmsted dwingend tot zich.

Het meisje was geboren en opgevoed in een maatschappelijken kring, die de vrije keuze uit alle levensvreugden beloofde. Maar in plaats van te genieten, had zij zich geduldig heengeslagen door een eindeloze reeks van verplichtingen: partijen, bals, thee-visites; salonpraat, beleefde zinnestjes, maar half gemeend; naaisters en vermoeiend passen met veel woorden; kaartspelen; en zij zag nergens een doel in. Onvoldaanheid was zich komen griffen in Jacqueline's rustige, bijna volmaakte trekken. Nu echter kwam er even een warm licht over het ovaal van haar gelaat, als een voorteken van iets nieuws en buitengewoons, van iets levends, dat ieder oogenblik in haar bestaan kon komen.

„Pete," zei ze, „ik ga dat zalige eiland verkennen. Zet me aan land!"

„Je aan — land zetten?" Hij trok de schouders op — de grillen van een meisje zijn onverklaarbaar — waarom is ze anders een meisje? En de taak van een man is — toegeven! „Zie je een plekje, waar we landen kunnen?" vroeg hij, en zijn blik ging langs het onherbergzame, brokkelige graniet. „Ik niet!"

„Ja — daar bij dat kleine inhammetje! Zie je? Máár... alleen! Dan kun jij onderwijl naar Sebasco zeilen, en een portie roomijs voor me kopen — kan nog best, vóór we terug moeten."

Langzaam steeg de kleur in de bolle wangen van Peter Gannet; hij beet op zijn zwarte kneveltje.

„Hè toe, Pete!" smeekte zij. „Stop 't maar in je thermos — dan smelt 't niet." Zij sprak voort, luchtig, maar op een toon, alsof 't een excuus was voor haar optreden: „Ik moet toch eens echt goed nadenken over die vraag van je, jongeling, al heb ik 't al een eeuwigheid voorzien!" Half aandoenlijk, half schertsend trokken haar wenkbrauwen, toen de jongeman haar verbaasd aankeek. „Ik kan 't niet laten, Pete!" hield het meisje vol. „Ik kan 't écht niet laten. Hoor je dan niet, dat het me roept?" En als vreesde ze, dat hij zich ergeren zou aan dien aandrang, ging ze lachend voort: „'t Is gewoon een paradijs!"

Gannet mopperde, onverstaanbaar, liet echter zijn vaartuig in rechte lijn het aangewezen plekje naderen, en toen Jacqueline bemerkte, dat hij toegaf, viel de trage stemming geheel van haar af. Zij bleef maar praten, met vroolijk-heldere stem, als aanmoedigende begeleiding van zijn sturen.

„Als je in den winkel komt, moet je naar Jimmy vragen. Zijn achternaam weet ik niet. Maar je herkent hem direct, want hij praat erg langzaam; hij is in Maine geboren, zie je, en hij is tot in merg en been eerlijk en hartelijk; dus zorg alsjeblieft maar, dat je 't niet vergeet!"

„We zullen zien," zei Gannet twijfelachtig.

„Er zal wel een massa kinderen van inboorlingen om dien chocola-automaat heen hangen, die alleen 's winters werkt... ze stoppen er maar aldoor geld in, en dat zijn ze gewoon kwijt. Snap je gewoon niet. Als Jimmy je helpt, krijg je 't meeste. Een kersen-coupe is zalig, Pete, als ze 't hebben, maar sinaasappel of ananas of vanille is ook goed. In ieder geval een dubbele — en in je thermosflesch doen — die is wijd genoeg van boven."

Het meisje was al bezig, met de eene blanke hand na de andere, de sloep langs zij van het jacht

te trekken; zij liet zich zakken en klom er in, vóór Peter verder had kunnen komen dan de machine stopzetten, want het werd gevaarlijk ondiep. Hij keek haar na, met een gezicht vol echt mannelijke somberheid, terwijl zij met makkelijke slagen wegroeiende, en het smalle, fjord-achtige inhammetje ingleed. Toen zij daar aan het einde was, sprong zij op een platten steen, die misschien in vroeger eeuwen door zeeroovers als stoepje was neergelegd. Lenig en handig legde zij de sloep vast aan den stam van een eenzamen ceder, die door den wind zoo verbogen was, dat het wel 'n moe oud wijfje leek.

„Kom me hier over een uurtje maar halen, wil je?" riep zij, toen zij klaar was, en den ontevreden zeevaarder toewuifde. „En je moest maar een brood en wat worstjes meebrengen, om ons in 't leven te houden, tot we thuis weer wat krijgen!"

Hij bleef kijken, terwijl hij de machine weer op gang bracht, maar zij was bijna onmiddellijk buiten gezicht, en haar lach van bevrijding klonk spottend, steeds verder en verder. Haar voeten bestegen met rustige zekerheid de klippen, haar slanke figuurtje verdween. Gannet beet weer op zijn zwarte kneveltje en zijn volle onderlip.

Toen hij den steven van zijn vaartuig wendde, schold hij zichzelf uit voor idiot, en vroeg hij zich af, hoe dikwijls hij zooiets nog beleven zou; wie weet hoe vaak het meisje, dat zij dacht te trouwen, nog zin kreeg in zoo'n onverwachten ontdekkings-tocht. Misschien vond Jacqueline 't interessant aan haar kennissen te kunnen vertellen, dat zij was gaan nadenken op een onbewoond eiland, eer zij het besluit had genomen, met den bouw Gannet te worden.

Als hij haar had kunnen volgen, zou hij dadelijk begrepen hebben, dat het volstrekt haar bedoeling niet geweest was, over hem te gaan nadenken!

Het eiland had haar aangetrokken, en haar groepen, precies zooals zij gezegd had. Toen zij er goed en wel op was, deed zij niets dan diep adem halen, en zij was blij, dat ze ontsnapt was aan het voorgeschreven programma, blij, dat zij leefde en alleen was.

Wat een paradijs! Alles was er: bosschen, rotsen, weiden — ja, zelfs een ruïne — een eenzaam huis, dat totaal vervallen was, maar toch nog dapper, met loodrechten muur, naar het ondoorgrondelijke Oosten en het verre Frankrijk gewend bleef. Wie zou hier gewoond hebben? Wanneer en waarom? Dát daar — waren dat de overblijfselen van een put? Welke handen hadden met taaien ijver die ruwe steenen afscheidingen gebouwd — afscheidingen leken het, om schapen te beletten, af te dwalen — en welke diepbedroefde vrouw had haar kindje verloren, jaren geleden, en het neergelegd onder dien steen, ruw gefatsoeneerd om die smartelijke herinnering vast te leggen?

Verbaasd en eerbiedig ging het meisje verder. Toen klom zij vlug tegen een puntige rots aan, tot het uiterste punt, waar haar voeten steun konden vinden, en slank, bevallig teekende zich haar gestalte af, hoog boven de branding. De zoute lucht blies haar wangen rood, liet de einden van haar sjaal opwaaien...

Waaide haar sjaal op? Zij werd strak oplettend. Zou er onweer komen? Heel even leek het haar, dat de hemel donkerder werd, dat de lucht anders aandeed en de zee zich in een andere maat bewoog; maar toen zij opkeek naar den hemel, zag zij niets dan blauw, daar zag zij weer geruststelling in, en zij lachte luidop.

Als ze hier eens voorgoed kon blijven! Maar helaas — over een uur werd zij teruggehaald, door Peter, en die bracht den gewonen gang van haar programma-leventje weer mee, als hij met het roomijs en het brood kwam.

Met een zucht beseffend, hoe kort haar vakantie was, ging zij verder het land in; zij koos een gevaarlijk pad over scherpe, zonderling gevormde gesteenten, om poelen met veenbessen heen, naar den rand van de massa's dennen, wier laagste takken langs den grond veegden.

Stilte. Wát een stilte! Wat een heerlijkheid, heelemaal uitgestrekt te staan op een zoo hoog mogelijk punt, en haar armen uit te strekken, meester te zijn over alles, vrij te zijn uit die gevangenis van dagelijksche aanstellerij en plichtjes en verbodjes, waarin zij zat opgesloten! Nu was zij precies even vrij als die trotsche arend, die met wijd opengespreide vleugels dicht over haar heen zweefde, met wijde bogen...

VROUWENLEVEN

Gestreept middagtoilet, met een der nieuwste epaulet-mouwen.

eigenwijs uitsteeksel van de bovenmouw, dat met 'n paar knopen bij de schouders wordt vastgehecht.

Bij het model van onze afbeelding, een wollen herfstjapon, zijn de wijde bovenmouwen in loshangende plooiën vastgehecht, waarvan het aspect weer aan epauletten herinnert.

De garneering van dit fraaie toiletje bestaat overigens uitsluitend uit de wijze, waarop de smalle streep, in zigzaglijnen, aan elkaar is gezet. De breedte van deze japon is overal gelijkmatig verdeeld over de verschillende schuine reepen, zoodat deze oogenschijnlijk zoo eenvoudige jurk in werkelijkheid slechts met uiterste zorg en zorgvuldige nauwkeurigheid kan worden samengesteld.

'n Zwarte ceintuur met eenvoudig bewerkte zilveren gesp omsluit 't middel. Geplisseerde strookjes worden bij de nieuwe modellen ook al gerecruteerd als schoudergarneering. Aan weerskanten van 'n glad schouderstuk vormen ze 'n paar uitsteeksel, welke alweer levendig aan epauletten herinneren.

Een dergelijke garneering vertoont ook het wandeltoilet van onze tweede foto, gedragen door Bette Davis, een der vele filmsterren van Hollywood.

Dit costuum van beige wollen stof echter is niet alleen bij de schouders, maar ook overal elders waar zoo'n versiering kon worden aangebracht met geplisseerde strookjes gegarneerd. De mouwen zijn bij de schouders aangezet op 'n wijze welke de strookjes aldaar dwingt overeind te staan, om het epauletten-effect ervan nog wat te versterken.

Bij dit beige wollen toilet worden beige handschoenen gedragen met bruine geborduurde kappen. Het bijbehorende hoedje is van bruin fluweel, gegarneerd met stiksels.

Judith Allen, eveneens 'n filmster uit Hollywood, vertoont ons 'n zwart satijnen namiddagjapon met epauletten van zilvervos. Zeer eenvoudig van coupe heeft dit toilet overigens alleen 'n garneering van sierspelden.

Fluweel zal in het komende seizoen, naar men zegt, veel worden verwerkt, niet alleen voor japonnen en hoeden of voor de garneering van beide, maar ook voor lange mantels. Om het tekort aan warmte dezer mantels voor den winter aan te vullen, hebben ze meestal nog de extra beschutting van 'n schouderkraag.

Zoo is er 'n fraai model van marineblauw fluweel met 'n cape, welke in den rug tot aan de taille reikt en van voren is afgerond tot aan den hals. De cape is omzoomd met 'n ingerimpelde strook, die bij den hals 'n opstaand kraagje vormt.

PAULA DEROSE

Zwart satijnen namiddagjapon met epauletten van zilvervos.

GEHAAKT VLOERKLEEDJE

Voor het gehaakte vloerkleedje waarvan de beschrijving voorkomt in ons nummer van 1 Sept. j.l. heeft men noodig:

300 gram donkergrijze, 250 gram lichtgrijze, 100 gram roode en 70 gram blauwe „everlasting" katoen.

Dit in antwoord op brieven van verschillende lezeressen.

Beige wollen mantelcostuum met garneering van geplisseerde strookjes.

DE GEBREIDE JUMPER MET POFMOUWTJES

(Uit ons nummer van 7 Juli '33).

Oplettende lezeressen zullen hebben opgemerkt, dat er bij de beschrijving der mouwtjes van dezen jumper een klein gedeelte twee keer werd afgedrukt, wat tot verwarring aanleiding heeft kunnen geven. Wat hier dus gedrukt staat na 44sten toer: enz. tot: Dan vervolgt men: enz. moet worden weggelaten.

Bij de beschrijving van den jumper zelf heb ik geen fouten kunnen ontdekken.

Dat een en ander gemakkelijk vergroot kan worden door meer steken op te zetten en meer toeren te breien dan de aangegevene legde ik reeds uit in 'n vorig nummer.

THERÈSE

Epauletten overal!

De nieuwe cotelé's, geribd fluweel en geribde wollen stof eigenen zich bijzonder goed voor het verkrijgen van 'n modern epauletten-effect.

Daar is, bijvoorbeeld, een toiletje waarvan de stof dwars genomen is, met uitzondering van 'n paar ingezette verticale plooiën in den rok en 'n eveneens verticaal geribd schouderstuk. Dit gladde schouderstuk, van voren met 'n paar knopen gesloten, loopt in rechte lijn door tot bijna 'n handbreedte over de schouderlijn heen.

Bij andere modellen van mantels en japonnen hebben voor- en achterpanden een epaulet-achtigverlengstukje bij de schouders. Ofwel de mouw zelf zorgt voor het epauleteffect door zich over den schouder heen met een min of meer smalle reep te verlengen, of door 'n heel

Jeugdig en bekoorlijk

wordt U door Steiner's

„Oostersche Krachtpillen”

Zij bewerken in korten tijd mooi, gevuld en aantrekkelijk uiterlijk, alsmede belangrijke gewichtstoename. **Bloedvormend en zenuwversterkend.** Door **doctoren aanbevolen.** Gegar. onsch. Vele dankbet. 40 jaren wereldbekend. Bekroond met gouden medailles en eerediploma's. Prijs per doos (100 stuks) met gebruiksaanwijzing tegen v.o. uitbetaling op postgirorekening 221729 f 1.90, of onder rembours. Porto extra. D. FRANS STEINER & Co., Postbox 144, Amsterdam. C. 18.

DRAISMA VAN VALKENBURG'S LEVERTRAAN: LEEUWARDEN

M. Oostwoud Francker

Ziekenwagens. Invalidenrijwielen
OOK MET HULPMOTOR OF ELECTROVOORTREKING

Het openbaar maken van uw artikel is open kaart spelen met uw koopers

Het bekend maken van uw artikel is 'n bestaansvoorwaarde voor uw zaak

DOCHTER HAD HUILBUIEN

Men dacht aan zenuwen....
Nu een heel ander meisje!

Een moeder schrijft:

„Drie maanden geleden was mijn 18-jarige dochter er slecht aan toe. Ze had herhaaldelijk huilbuien en was ten eerste verneergeslagen. Daarom wilde ik het eens met Kruschen Salts proberen; ik gaf haar een halve theelepel in warm water 's morgens op de nuchtere maag en de kleine dagelijkse dosis in haar thee voor 't koffiedrinken en mid-dageten. Dat was zoo drie maanden geleden. Nu is ze flink en opgewekt en slaapt en eet uitstekend. Ze is een ander mensch. Zij krijgt nog steeds de dagelijkse dosis Kruschen Salts. Mijn man, mijn andere dochter en ik-zelf nemen ook geregeld Kruschen Salts; het is een wonder zoals men zich er minder vermoeid door voelt. Ik had erge reumatiek in mijn linkerarm en schouder en kon niet slapen van pijn en ook dat is nu helemaal verawenen: ik voel me uitstekend. Mevr. M. Z.”

De meest voorkomende oorzaak van neerslachtigheid is hardlijvigheid; het vervelende is dat men zelf maar zelden merkt dat men

aan deze kwaal lijdt. 't Gevolg is een ophooping van schadelijke stoffen die de gezondheid ernstig benadeelen. Kruschen Salts voorkomt hardlijvigheid doordat het alle afvoerorganen aanspoort om hun functies beter te verrichten; alle afvalstoffen worden op volkomen natuurlijke wijze uit het lichaam verwijderd. Verfrischt en vernieuwd bloed stroomt door Uw aderen — ge voelt U als verjongd.

Kruschen Salts

is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à f 0.90 en f 1.60 per flacon. Stralende gezondheid voor 1 cent per dag. Imp.: N.V. Rowntree Handels Mij. Heerengracht 209, Amsterdam-C. Let op dat op het etiket op de flesch, zowel als op de buitenverpakking, de naam Rowntree Handels Maatschappij Amsterdam voorkomt.

AAMBEIEN

In- en uitwendige, zowel bloeddende als blinde Aambeien worden krachtig bestreden door

BOOM'S AAMBEIENZALF

Het hinderlijke jeuken bedaart spoedig. Alleen echt met den naam BOOM. Verkrijgbaar in Apotheken en Drogistwinkels à f 0.90 per potje.

Eischt „Bi-Arlita” Lampen

112-voudige vergrooting van den dubbelgespiraliseerden gloeidraad van de „Bi-Arlita”

DE LAMPEN, DIE VOOR WEINIG STROOM VEEL LICHT GEVEN

Staat erop, dat men U de „Bi-Arlita” lamp verkoopt, de nieuwste Philipslamp, de lamp met den dubbelgespiraliseerden gloeidraad, den „bi-spiraal”. Want op dien gloeidraad komt het aan, die maakte het mogelijk, de oeconomie der Philipslampen opnieuw tot 20% op te voeren. Dit beteekent, dat tot nu toe nutteloos verspilte energie, ter

waarde van ca. 5 miljoen gulden jaarlijks, met deze nieuwe lampen wordt omgezet in nuttig licht, zeer zeker een niet gering bedrag in de nationale huishouding. U wilt toch ook deze lamp, die bij maximum helderheid weldadig, zacht licht geeft, omdat de ballon volgens een geheel nieuw procédé inwendig gesatineerd is?

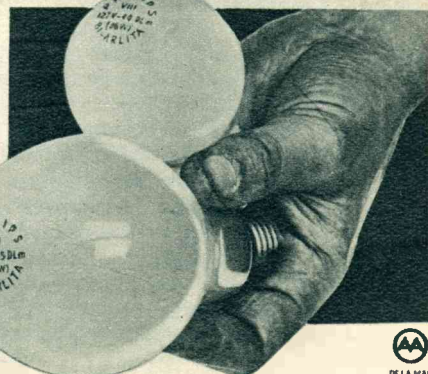
PHILIPS „Bi-Arlita”

Let op de gecombineerde Decalumen-Watt-stempel van de nieuwe serie Philipslampen: de „Bi-Arlita” en de „Spiralta”. De „Bi-Arlita”, met edelgas gevuld, inwendig gesatineerd en met dubbelgespiraliseerden gloeidraad; de „Spiralta”, de heldere vacuümlamp met enkelgespiraliseerden gloeidraad.

Iedere gebruiker kan zelf onmiddellijk zien, welke hoeveelheid licht hij per hoeveelheid verbruikten stroom ontvangt.

125 Decalumen:
het goede lichtvolume!

Vraagt vergelijkende lichtdemonstratie met den photometer

DE JUISTE NOOT

door

Ellis Parker Butler

Ik kan je een verhaaltje over een papegaai vertellen," zei Hutton, toen Coope geklaagd had, dat hij niets meer wist, om over te schrijven. „Merci," zei Coope. „Ik ken alle papegaaien-verhaaltjes van de wereld — en nog 'n paar. Van den papegaai en de geplukte kip, van den papegaai en..."

„Dit ken je in geen geval," zei Hutton met diepe overtuiging. „Heb je wel eens een verhaaltje gehoord, waar een papegaai, die niet praten kon, de held van was? Nee, dat dacht ik wel. Nou, luister dan maar.

't Verhaal gaat over een knaap, die Fred Dolan, en 'n meisje, dat Nancy Murphy heette. Hij was zoowat achtentwintig, en hij was razend knap in wiskunde. Had ie zoowat alle medailles mee gewonnen, en je zou er van staan te kijken, wat ie al niet met driehoeken uit kon voeren. Enfin, dat doet er nu niet toe.

't Was een aardige kerel, en nogal knap ook, maar als 't over vrouwen ging, was 't het verlegenste jongetje van heel Londen. Hij had van z'n kinderjaren af eeuwig wiskunde geblokt en geen meisje aangekeken. Hij heeft me zelf verteld, dat hij op de universiteit bloosde, als een meisje hem wat vroeg.

Maar in dienzelfden tijd heeft hij Nancy leeren kennen — die was tweeëntwintig en 'n verbazend knap studentje — en een jongeren broer van haar, Don, die in de verzekering wou.

Door Don was 't eigenlijk aangekomen. Fred hielp hem nogal eens, en na 't college liep hij wel eens mee naar z'n huis, en dan bleef hij soms bij de familie Murphy eten.

Maar na een poosje merkte hij, dat hij meer om Nancy gaf, dan om haar broer. Ze had een soort rustige schoonheid, die je goed deed om naar te kijken, als je oogen moe waren, en toen hij op een goeien dag wakker werd, voelde hij, dat hij dol op haar was.

Nu zou een gewoon mensch, zooals jij of ik, in zoo'n geval de koe meteen bij de horens gepakt hebben. Maar Fred niet. Hij had net zooveel verstand van liefde als een garnaal van een anodenbatterij. Dus 't eenige gevolg was, dat hij nog ééns zoo verlegen werd, als zij in de buurt was.

En Nancy was net zoo terughoudend als hij. Ze was niet zoo'n modern ding, dat je zoomaar om je hals vliegt — lijkt er niet op! Ze ging wel een massa van Fred houden, maar ze wou 't voor zichzelf nog niet eens weten, omdat Fred haar nooit had laten blijken, dat ze iets voor hem was. Dus als die twee soms eens een paar minuten met elkaar alleen waren, hielden ze een sappig praatje over 't theorema van Pythagoras of zooiets."

„Dat wordt een roman in drie deelen," zei Coope. „Maar waar blijft de papegaai?"

„Die komt er aan," was het antwoord. „'t Ging een half jaartje zoo door, maar toen was 't studiejaar uit, en Fred was klaar. Hij kreeg een paar weken later een prachtbaan in Schotland. Dus dan kwam hij niet meer bij Murphy thuis, en zag hij Nancy nog maar hoogst zelden.

Hij was nu gewoonweg razend op het kind, en hij lag er zoo over te tobben, dat hij weg zou moeten, zonder te weten, hoe ze over hem dacht, dat ie zoowat geen nacht sliep.

Hij bedacht dus, hoe hij zijn hart uit zou storten, en den middag, dat hij voor 't laatst bij de Murphys op visite zou gaan, repeteerde hij daar eerst een paar uur over.

Zooals hij me later verteld heeft, was de speech, die hij bedacht had, eenvoudig knudde. Klonk net, of ie 't zóó uit 't brievenboek van zijn grootmoeder

had overgeschreven. Hij had niet de minste ervaring in die dingen, zie je. Maar hij leerde 't netjes uit z'n hoofd, en toen hij 't een paar malen tegen de buste van Archimedes had verteld, die in zijn studeerkamer stond, dacht ie, dat ie heel aardig op streek was.

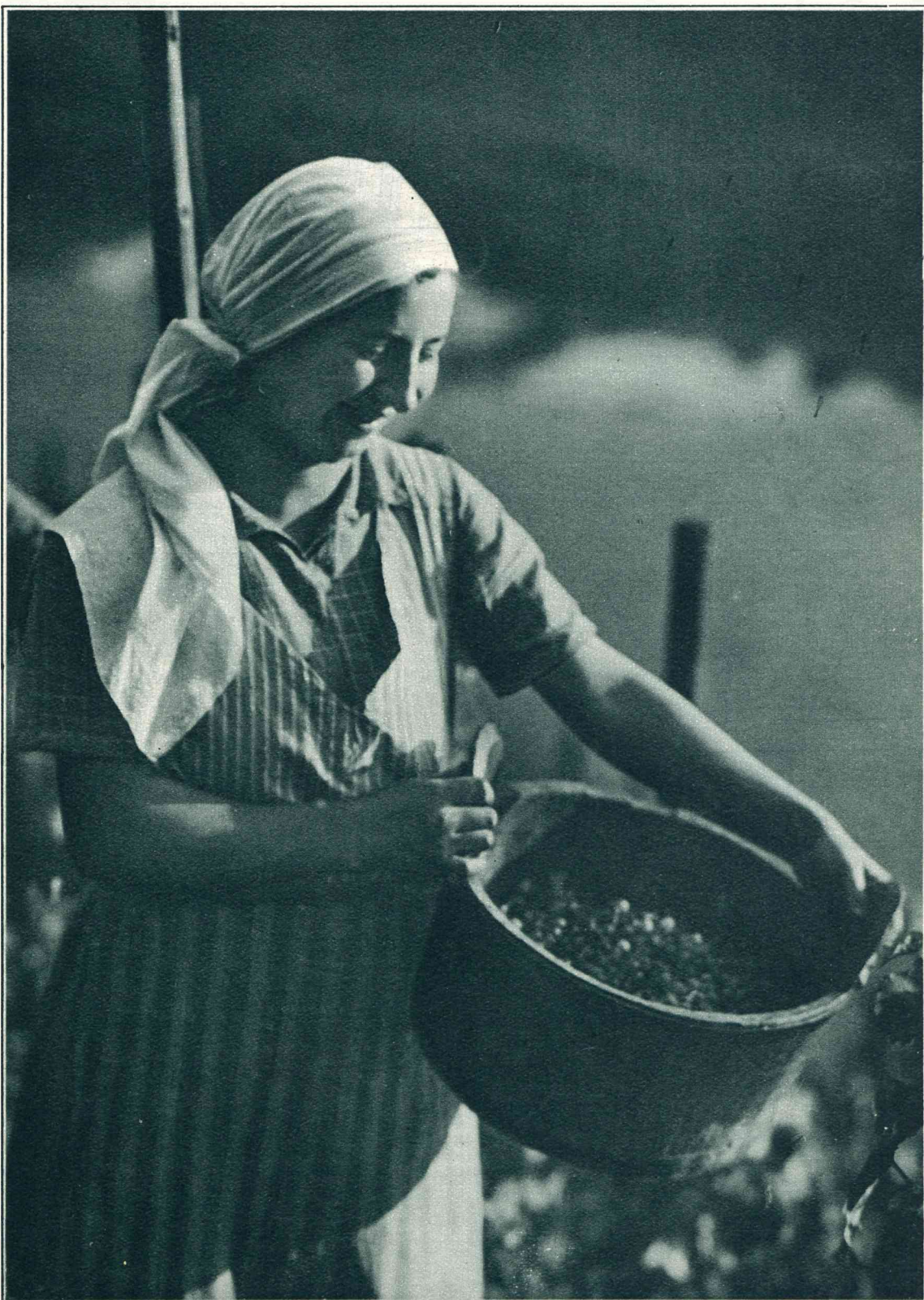
Nu was dien avond 't heele tooneel ingericht op een echte ouderwetsche vrijage. Ma en pa Murphy gingen naar de bureu, om naar een nieuw radio-toestel te luisteren, en Don was uit, dus Fred en Nancy bleven met z'n tweetjes alleen in 't salon.

Of liever, niet heelemaal alleen. Caesar, de papegaai, was er ook.

Caesar was pas kort in de familie. Een paar dagen tevoren had pa Murphy een advertentie in de krant gelezen, dat er een papegaai te koop was, bij een dierenhandelaar die zoowat praten kon als een mensch. Ze zeien, dat die papegaai twintig jaar in

een familie geweest was, een gezin van een man met een zoon, en dat ie praten kon als een afgevaardigde bij den Volkenbond. Hij schreef dus een briefkaart, dat ze 't beest maar brengen moesten — 't was een aardigheidje voor mevrouw Murphy.

Ongelukkig bleek het, dat de papegaai een sof was. De zoogenaamde Caesar was een stokoud broodmager beestje met grijze veeren en een scheel oog. Maar 't ergste was, dat hij van 't moment af, dat hij in huis was, geen bek opendeed, behalve om er eten in te proppen. Ze hadden allemaal op de beurt geprobeerd, hem op z'n gemak te brengen en te besmoezen, om hem te laten voelen, dat ze goeie vrinden waren, maar hij wou geen woord uitbrengen. Een dame, die op visite kwam, was eens heel dicht met haar gezicht bij de kooi gekomen, en ze had gesoebat: „Kusje, Lorre," maar Caesar had haar in d'r gezicht uitgelachen, en toen

De wijnoogst is rijp.

en het is feest in de bergen.

z'n rug omgedraaid, en ze was diep beleedigd weggegaan.

In ieder geval, al was 't beest zoo stom als een visch, voor Fred was 't absoluut een spaak in 't wiel van zijn liefdesverklaring.

„Ik weet zelf niet, hoe 't komt,” heeft Fred me later verteld, „maar met dat gemeene spottende gezicht erbij kon ik Nancy onmogelijk die teedere woorden toefluisteren, die ik klaar had. Iederen keer, dat ik beginnen wou om wat innigs te zeggen, voelde ik, dat Caesar er eens goed voor ging zitten, om 't heele verhaal te hooren. Ik had zelfs 't idee, dat hij me in de rede zou vallen door te kakelen of zooiets, en daardoor den heelen boel zou bederven. Als 't nou nog een kanarie of een sijsje geweest was, had ik er nog hulp aan kunnen hebben. Maar zoo'n afgetakelden ouwen papegaai kon ik er niet bij hebben.”

In ieder geval, Fred verloor z'n positieven en begon maar weer over z'n eeuwige wiskunde. Hij ging Nancy zitten te vertellen over een nieuwe theorie, van hemzelf, over de oneindige grootheden, en zij luisterde met een bleek gezicht.

Maar hij raakte er later over in geestdrift, zegt ie, en hij begon erg hartelijk te praten over 'n soort dingen, die hij sinussen noemt. Die moeten ook bij de wiskunde hooren, maar aan den naam zou ik zeggen, dat 't theekransjes of zoo zijn, waarschijnlijk met nootjes er op.

Dus je begrijpt, dat de tijd op die manier heel aardig omkwam, en 't liep zoetjesaan tegen tien, en de ouwelui hadden gezegd, dat ze om tien uur thuis zouden komen.

Toen raakte Fred plotseling in doodsangst. Hij begreep ineens: nu of nooit. Als hij zijn versje niet

heel gauw opzei, kreeg hij geen kans meer, en dan was hij Nancy kwijt.

Hij ging bliksemsnel in z'n geheugen nog even z'n speech repeteeren. Toen slikte hij zijn adamsappel zoowat in, en begon: „Juffrouw Murphy, ik loop al een heelen tijd met het plan rond...”

En op dat moment kreeg hij een onweerstaanbare aandrif, om niet meer naar 't meisje te kijken, maar naar Caesar. Daar zat het ellendige dier, met een venijnigen grijns op z'n gezicht, voorovergebogen te luisteren van heb ik jou daar.

En toen was Fred totaal van de sokken. Hij kon niet verder.

„Juffrouw Murphy,” stotterde hij, „ik wou — eh... ik had u allang m'n nieuwe horloge eens willen laten zien.”

't Arme kind zal wel erg raar gekeken hebben, toen Fred z'n horloge uit zijn zak sleepte en 't haar voorhield.

„'t Kan slaan, ziet u,” zei hij, en toen drukte hij op een veertje. Het klokje gaf den eersten slag, om tien te slaan. 't Was een mooie zuivere noot — bes.

En bijna op 't zelfde oogenblik begon er een schrille, hijgende stem heel aandoenlijk te zingen: Wheezy Anna, wheezy Anna, zeg es dat je van me houdt!

Het was de stem van Caesar, den stommen papegaai....

En dat liedje had een too-verachtige uitwerking op Fred. Amper had Caesar, toen ie dien éénen regel gezongen had, z'n bek gehouden en gebogen voor 't applaus, dat ie niet kreeg, of de jongeling greep Nancy om 'r middel, en begon haar vijftig dingen tegelijk te vertellen. En daar was er geeneen bij, dat met wiskunde te maken had.

Dus toen pa en ma Murphy de kamer binnenstapten, keken Nancy en Fred niet eens op. Ze hadden 't veel te druk met elkaar in de oogen te kijken en zoo, en Caesar zat het tooneel aan te kijken met een absoluut afkeurend gezicht.

Het resultaat was natuurlijk een bruiloft, en ik gaf een vaas, maar die hebben ze vóór de huwelijksreis al stuk laten vallen.”

„Weet je wat ik alleen niet begrijp?” zei Coope. „Waarom kon die papegaai niet praten, en wel zingen?”

„Dat kwam den volgenden dag uit,” zei Hutton. „Ze hadden den Murphys den verkeerden papegaai gestuurd. 't Beest, dat zij als een gewonen sterveling behandeld hadden, was niemand minder dan Clarino, de bariton-vogel uit het Univers-circus. Die had voor z'n gezondheid bij den vogelhandelaar gelogerd, en de een of andere idiote bediende had hem naar Londen gestuurd, in plaats van den echten Caesar.

Da's nu drie jaar geleden, en Clarino is nog altijd een der grootste attracties van 't circus. Fred heeft 'm verscheiden malen zijn nummer zien geven. Als die papegaai er niet geweest was, had hij zijn vrouw waarschijnlijk nooit gekregen.”

Coope zuchtte diep.

„Ze moesten toch heusch een beetje oppassen, wat ze zulke dieren voor liedjes leeren,” zei hij.

PALMOLIVE

haar kleur is een belofte!

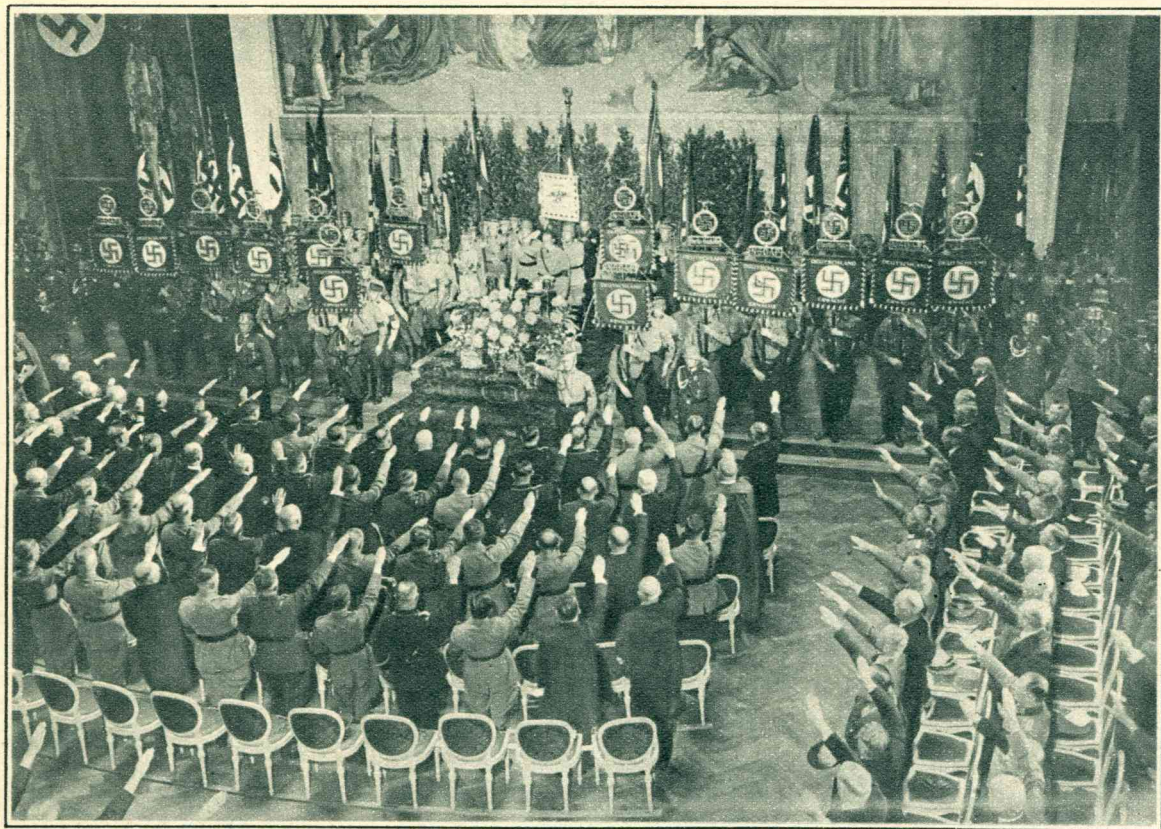
De zacht-groene tint van Palmolive zeep is een betrouwbare belofte: van charme..., van schoonheid! Want zij wordt veroorzaakt door de zeer groote hoeveelheid olijfolie welke in elk stuk Palmolive is verwerkt. Sedert duizenden jaren staat de olijfolie bekend als een beroemd cosmetisch middel; wij behoeven dus geen verfstoffen of zware parfums te gebruiken om minderwaardige grondstoffen te camoufleren. Onze zeep geeft wat zij belooft! Daarom wordt zij nadrukkelijk verlangd door een ieder die prijs stelt op het behoud van de teint der jeugd!

H-33-91

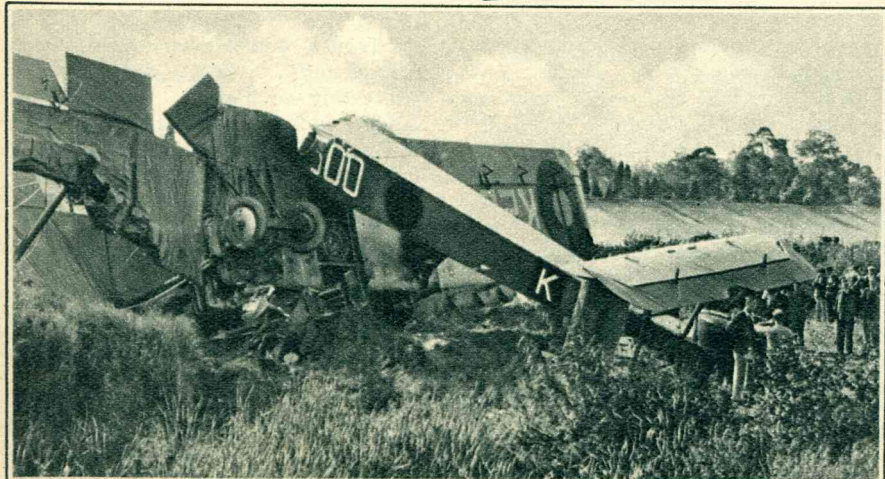
PALMOLIVE ZEEP 15 CENT

PALMOLIVE ZEEP 15 CENT

In de aula der Berlijnsche Universiteit werd de nieuw ingestelde Pruisische Staatsraad, (die het Parlement moet vervangen), door minister-president Goering geïnstalleerd. De leden van het nieuwe college, dat alleen adviseerende bevoegdheid heeft, leggen den eed af.

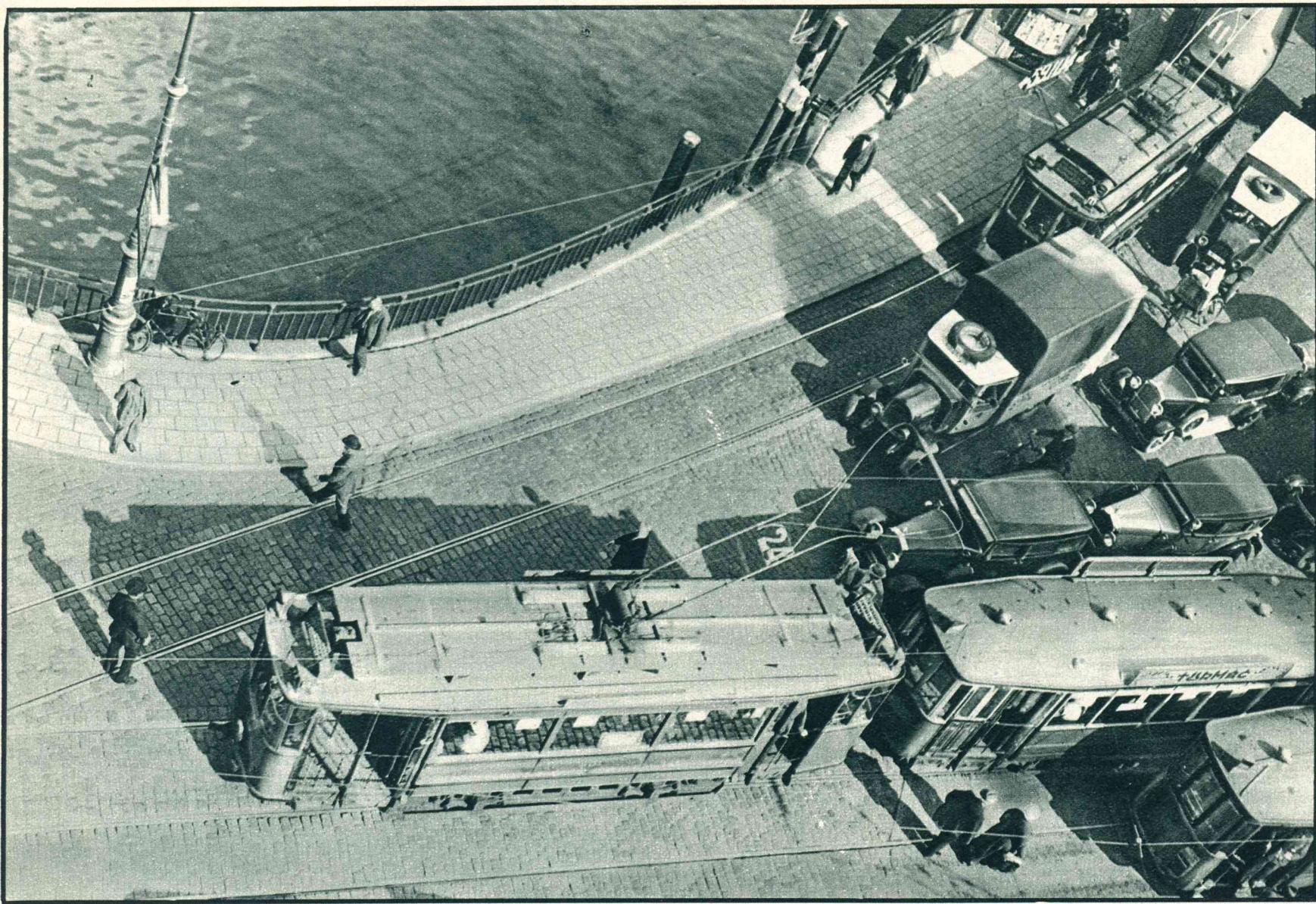
BUITENLANDSCHE FOTO-POST

In Duitsland maakt men op het oogenblik propaganda voor de wederinvoering der Duitsche dansen, waarmede men de internationale dansen wil verdrijven. Een openbare dansuitvoering te Leipzig.

Tijdens de motorraces op de beroemde banen te Brookland bij Londen stortte een vliegtuig op een nabijgelegen weiland neer. De bestuurder werd gedood en de gigantische bommenwerper vernield.

Het kruispunt Muntplein-Rokin, uit de hoogte....

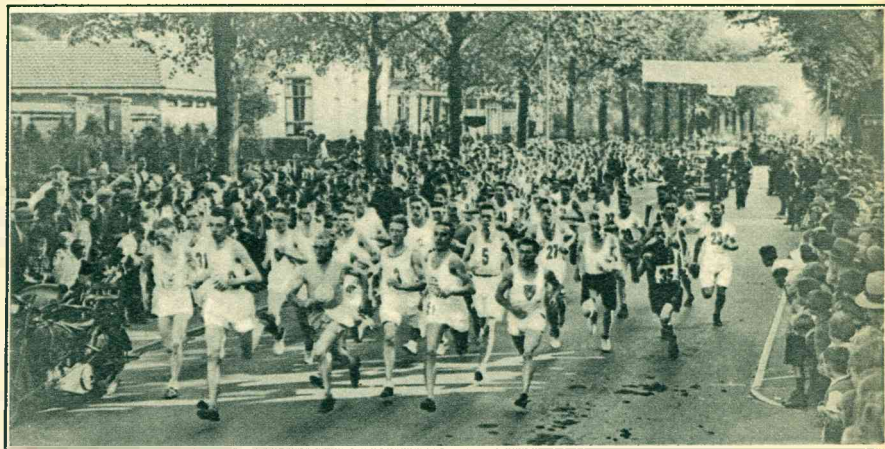
en van het voorbalcon gezien.

Op de reede van Texel zijn de wedstrijden van de Kon. Marine Jachtclub gehouden. Links de sloep van de „Gelderland”; rechts die van de Marinekazerne. Op den achtergrond de „Heemskerk”.

Sport VAN DE WEEK

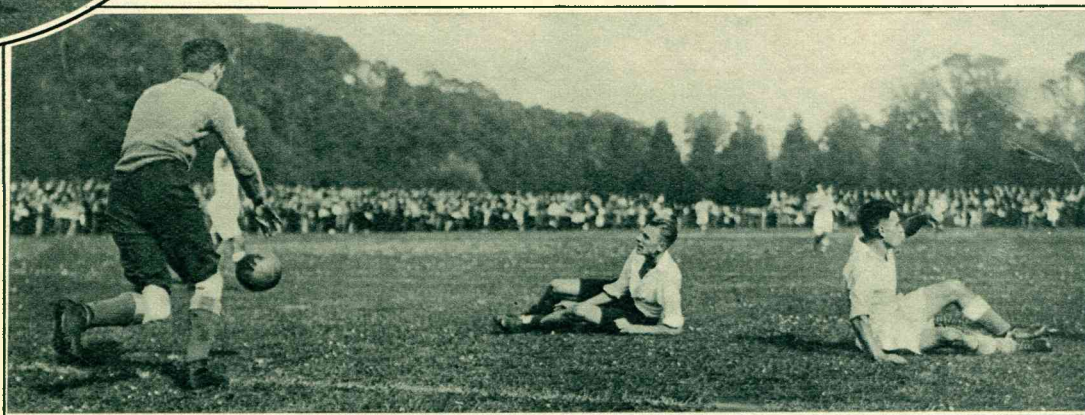

Te Bussum hield Zondag de gymn. ver. D.O.S. voor de derde maal den „Loop door Bussum”. Start op de Brinklaan.

Blauw Wit in de tweede klasse. De Zebra's openden Zondag de competitie met een 2-0-overwinning op De Spartaan. Onze foto is genomen voor het Spartaansche doel.

Good old H.F.C. viert zijn wederoptreden in de eerste klasse met een 3-2-overwinning op H.D.V.S. Van der Meulen toonde zich een groot struikelblok voor de Schiedammers. Op onze foto heeft de H.F.C.-doelman het makkelijk.

K. F. C. op eigen grond door V. U. C. geklopt. Spekziek voor het Haagsche doel. De verdediging onderbreekt een der K. F. C.-aanvallen.

gezelschap thuis behoort, zullen de Ajacieden het bijzonder moeilijk hebben.

Wat de overige uitslagen in de beide Westelijke eerste-klasse-afdelingen betreft, willen wij nog terloops de aandacht vestigen op den goeden start van H.F.C. in de hoogste afdeling en op de sprekende overwinning van Feijenoord.

In afd. II verbaasde

Hilversum door het nieuwbakken Excelsior met een 1—6-nederlaag naar Rotterdam terug te sturen. En wat verder te zeggen van D.H.C.'s 7—1-overwinning op Xerxes? Men doet misschien het best zich niet al te zeer in de cijfers te verdiepen. De aanvang der competitie schijnt nu eenmaal bijzonder geschikt voor verrassingen.

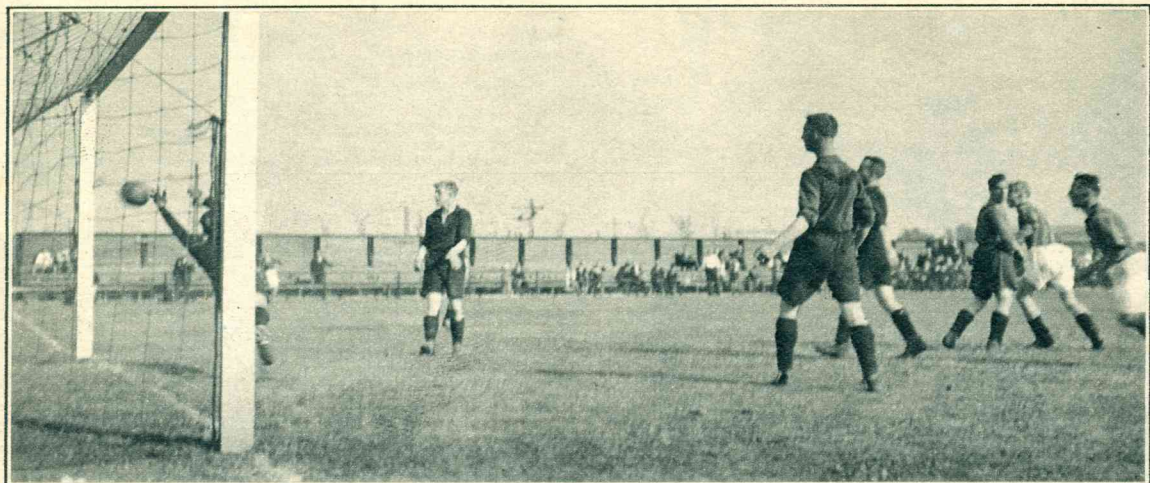
Onze tweede-klassers zullen nu hopelijk de hoofdstad er toch een tweede club in de hoogste afdeling bij brengen. 't Is hoog noodig. In dit verband gaat onze belangstelling natuurlijk allereerst naar Blauw Wit uit, dat een krachtige poging zal aanwenden om het verloren terrein te herwinnen. De 2—0-overwinning op Spartaan geeft den burger moed. In de andere afdeling is onze hoop op D.W.S. gevestigd, dat gestart is met een 5—0-overwinning op A.F.C. Ook Zeeburgia zal zich wel doen gelden, doch het is reeds min of meer een tegenvaller, dat de Zeeburgianen het tegen Kinheim niet tot een overwinning hebben kunnen brengen.

Hoewel nog niet op volle kracht heeft het korfbalcompetitie-rad afgeloopen Zondag ook haar

Het spreekt vanzelf, dat, nu de hoofdstad een eerste-klasser armer is, door de Amsterdamsche voetballiefhebbers nog een tikje meer van Ajax zal worden gevraagd. Welnu, over het eerste optreden der hoofdstedelijke favorieten in de voetbalcompetitie 1933—'34 hebben we niet te klagen. De fraaie overwinning, welke onze roodwitte stadgenooten op A.D.O. in Den Haag boekten, stemt niet alleen tot voldoening, maar heeft ook alweer verwachtingen geschept. Mogen zij in vervulling gaan. Waar Feijenoord in hetzelfde

D.W.S. klopt A.F.C. met 5-0. Het eerste doelpunt der thuisclub.

eerste wentelingen gemaakt. De A. K. B. Iustrum-wedstrijden, die nog steeds in vollen gang zijn, waren oorzaak, dat voor dezen eersten Zondag van het nieuwe seizoen slechts 2 eerste-klasse-ontmoetingen vastgesteld waren, namelijk Westerkwartier—Koog Zaandijk en Blauw-Wit—Olympia. Eerstgenoemde wedstrijd, die onder uitstekende leiding van v. d. Vrande plaats vond, was er een van uitstekend gehalte. De Van Beuningenpleinbewoners, die met 'n 4-tal debutanten verschenen, wisten een volkomen verdiende 5-3-zege te boeken. Opvallend was het hoge tempo, waaronder voor een eersten wedstrijd van begin tot eind gespeeld werd. De andere buurt-

Zeeburgia en Kinheim deelen de punten (1-1). Speelkijk uit deze match. De verdediging der thuisclub in een lastig parket.

Ook het korfbalseizoen is weer geopend. Westerkwartier en Koog Zaandijk in actie. De Amsterdammers wonnen met 5-3. Spelmoment voor de K. Z. korf.

club Blauw-Wit kan eveneens op 'n uitstekenden start terugzien; met liefst 9-3 slaagden de landskampioenen er in, de Bussumers te overmeesteren.

Voor laatstgenoemden was het te betreuren, dat zij tot de rust met slechts 5 heeren partij moesten geven, hetgeen zonder twijfel van veel invloed geweest is op het groote verschil in doeltijfers. Want toen in de tweede helft de weggebleven Van der Hoek zijn ploeg kwam completeeren, wogen beide ploegen veel beter tegen elkaar op. Zij ten slotte nog opgemerkt, dat de publieke belangstelling bij deze twee ontmoetingen nog niet bijster groot was, wat waarschijnlijk voor een groot deel op rekening van het fraaie zomersche weer geschreven moet worden.

Zondag werd het hockeyseizoen officieus geopend met eenige hockeydagen, waarvan er één in de hoofdstad plaats vond. Dit moment is genomen tijdens de match Gooi I-Baarnsche Lyceum.

Twee oude rivalen in actie. Zondag klopte Z.V.V. Alcmara Victrix met 2-1. Kiekje uit dezen voetbalstrijd. Een mislukte Alkmaarsche aanval.

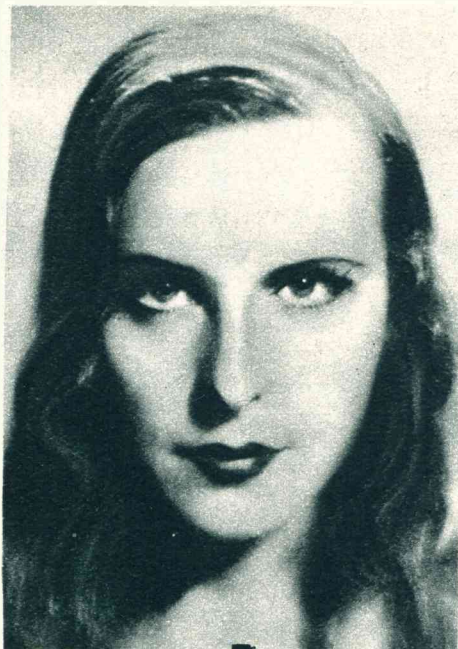

Hollandbeker-roeiwedstrijden te Sloten. De race tusschen Arsa en Amstel in 't nummer vierriemsgieken, gewonnen door Amstel (voor).

Hoe behouden deze filmsterren

haar **AANTREKKELIJK**
UITERLIJK ★ ★
★

De bekoorlijke Leni Riefenstahl zegt: „Lux Toilet Zeep is uitstekend om de huid heerlijk zacht te houden, zelfs in de Poolstreken.”

De aantrekkelijke Dolly Haas beweert: „Een zachte huid is van groot belang voor ieder meisje. Lux Toilet Zeep houdt de huid buitengewoon frisch en zacht.”

Lux Toilet Zeep wordt door bijna alle bekende filmsterren gebruikt, en zij zijn dankbaar voor dit schoonheidsmiddel, dat aan haar teint die zachte bekoorlijkheid geeft, welke voor de film onmisbaar is.

Misschien behoeft U nooit in het felle licht der schijnwerpers te treden, waarin letterlijk alles uitkomt. Maar ook U hebt recht op een frisch en jeugdig uiterlijk. Gebruik altijd Lux Toilet Zeep.

LUX TOILET ZEEP

per stuk..... 20 cent
pak van 3 stukken. 50 cent
12 kleine stukken.. 70 cent
(voor de reis en de logeerkamer)

LEVER'S ZEEP MIJ. N.V., VLAARDINGEN

Levensverzekering-Mij. „HAARLEM”
Haarlem - Wilsonsplein 11 - Opgericht 1873

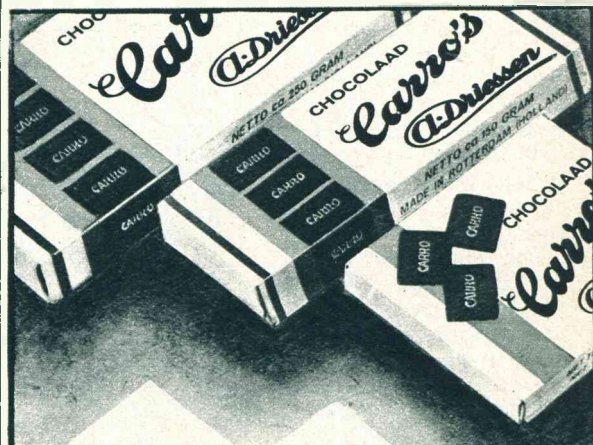
Sluit alle soorten Levens-, Pensioen- en Volksverzekeringen

'N RECLAME-BEGROTING

is niet volledig wanneer

D E S T A D
A M S T E R D A M

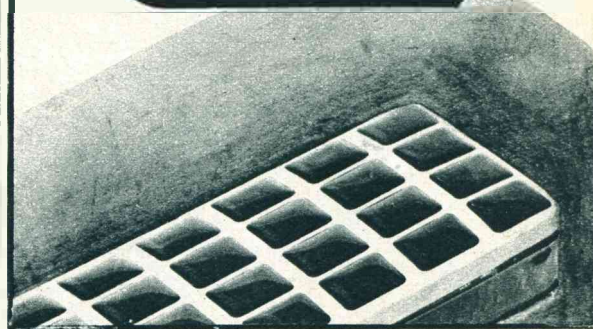
niet bij de bladen is opgenomen!

MAAR OOK LOS!

Ja! U kunt de Carro's van DRIESSEN: puur of melk, niet alleen verpakt in doozen kopen, maar ook los. De prijzen der étuis bedragen f 0.75, f 0.45 en f 0.25, van de groote blikken trommel met een inhoud ad 1 pond f 1.50, terwijl ge Carro's LOS koopt ad f 0.30 per ons! In melk! In puur! In iedere chocolaterie verkrijgbaar!

DRIESSEN
DE NAAM ZEGT ALLES

INTEEKENBILJET

Ondergeteekende verklaart zich hiermede te abonneren op „De Stad Amsterdam” a $\frac{f 1.62^s}{\text{per drie maanden}}$ ¹⁾ $\frac{f 0.12^s}{\text{per week}}$

¹⁾ Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Naam .....

Adres .....

Bovenstaand inteeckenbiljet s.v.p. na invulling afgeven aan ons Bureau, N.Z. Voorburgwal 262, of per post toezenden in open enveloppe met postzegel van 1½ cent gefrankeerd.

De Administratie van „DE STAD AMSTERDAM”
N.Z. VOORBURGWAL 262

KOOPT

GEADVERTEERDE

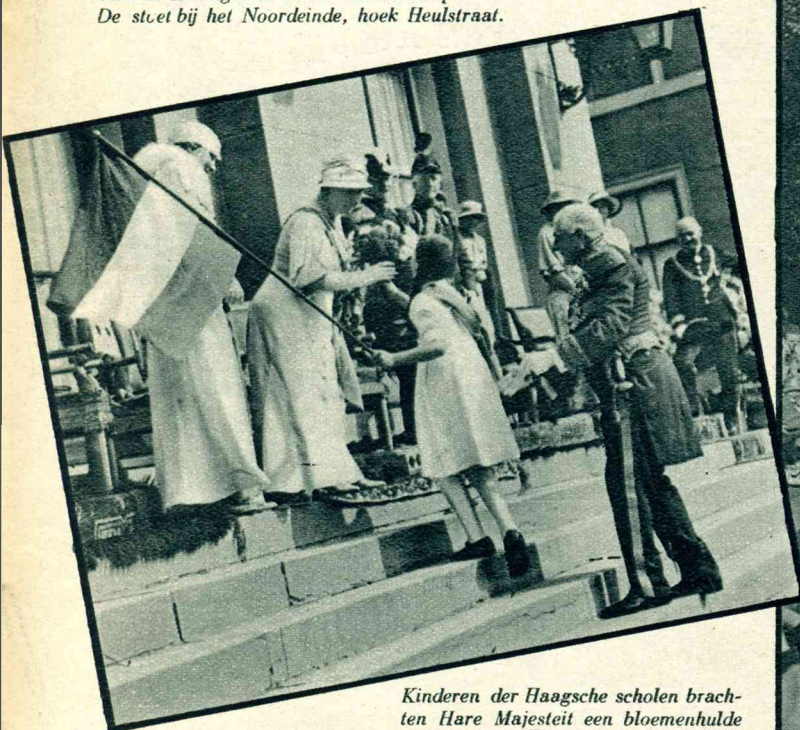
ARTIKELN!

De Plechtige Opening der Staten Generaal

H. M. de Koningin, Prins Hendrik en Prinses Juliana begeven zich, gezeten in de gouden koets, naar de Ridderzaal op het Binnenhof, waar de Koningin de Troonrede zal uitspreken. De stoet bij het Noordeinde, hoek Heulstraat.

Kinderen der Haagsche scholen brachten Hare Majesteit een bloemenhulde op het Paleis aan het Noordeinde. Een aardig moment.

Des namiddags maakte de Koninklijke Familie een rijtoer door de stad, waarbij zij levendig door de duizenden, die van heinde en ver waren gekomen, werd toegejuicht. Een bijzonder geslaagde opname van Prinses Juliana, die vriendelijk dankt voor de opatties.

Z. Exc. Minister Dr. H. Colijn begeeft zich met vrouw en dochter naar de plechtigheid.

De Molen „t Haantje” (gebouwd in 1766) aan de Vecht bij Weesp.